

ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΣΥΡΙΑΝΩΝ

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ
ΑΠΟ ΤΗΝ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ
ΣΕ ΜΟΡΦΗ PDF

01/07 έως 30/09/2012

Φθινοπωρινό Ψάρεμα με θέα...

ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΣΥΡΙΑΝΩΝ
Έτος Ιδρύσεως 1900

Πατριωτικό - Πολιτιστικό - Φιλανθρωπικό Σωματείο

3ης Σεπτεμβρίου 56
5ος Όροφος
10433 Αθήνα
Τηλέφωνο : 210 82 26 785
Φαξ : 210 52 41 047
E-Mail : nisosyros@gmail.com
Ιστοχώρος : www.synd.gr

Ηλεκτρονική Έκδοση

ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΥ ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ ΣΥΡΙΑΝΩΝ

Ενημερωτικό Περιοδικό
Έτος 17ο - Τεύχος 66
ΙΟΥΛ - ΑΥΓ - ΣΕΠ 2012
ISSN 1791-9533

Υπεύθυνος Έκδοσης
ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΒΑΦΙΑΣ
Πρόεδρος Συνδέσμου

Διόρθωση Κειμένων
Από την ευγενώς προσφερθείσα
Φίλη του Συνδέσμου
κ. Μαίρη Καραμήτσου

Δημιουργία - Ενημέρωση Blog
Κώστας Ν. Παπαπολίζος

Συνεργάτες παρόντος τεύχους αλφαριθμητικά
Αγνή Ζησίδου
Θάνος Θραψιάδης
Τάκης Κυριτσόπουλος
Ανδρέας Γ. Πασσάς
Ευάγγελος Ν. Ρούσσος
Μαίρη Ρώτα
Νίκος Σαλίβερος
Ντίνα Συκουτρή
Ελένη Χατζήρη

Δακτυλογράφηση Κειμένων
Αλφαριθμητικά
Ελένη Ανδρικοπούλου
Αγγελική Ανδριωμένου

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΑΠΟ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Τα ενυπόγραφα όρθια εκφράζουν τις προσωπικές και μόνο θέσεις των αυγογραφέων τους και συνεπώς δεν απροσδύνητα είναι να γίνουν αναγνωρίσιμα.

Φωτογραφία εξωφύλλου από το αρχείο Αγνής Ζησίδου

ΕΝΟΙΚΙΑΣΗ

Το Φιλανθρωπικό Ίδρυμα «Η ΑΔΕΛΦΟΤΗΣ ΚΑΣΙΩΝ» ενοικιάζει τα ακόλουθα επτά (7) διαμερίσματα και χώρο στάθμευσης στην πολυκατοικία που βρίσκεται στην Ερμούπολη Σύρου στην οδό Ποσειδώνος 2 περιοχή Βαπόρια.

Διαμέρισμα	Εμβοδόν	Τιμή Εκίνησης
α) Ισόγειος χώρος στάθμευσης	55,70 τ.μ.	200,00€
β) Ισογείου	102,65 τ.μ.	450,00€
γ) Ισογείου	102,65 τ.μ.	450,00€
δ) Α' ορόφου	117,31 τ.μ.	520,00€
ε) Α' ορόφου	117,31 τ.μ.	520,00€
στ)Β' ορόφου	117,31 τ.μ.	520,00€
ζ) Β' ορόφου	117,31 τ.μ.	580,00€
η) Γ' ορόφου	173,51τ.μ.	900,00€

Οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να επικοινωνούν κατά τις εργάσιμες ημέρες και ώρες με τον πληρεξούσιο δικηγόρο του Ιδρύματος στην Σύρο κ. Νικήτα Γρυπάρη τη. 22810-81695 καθώς επίσης και με τα Γραφεία του Ιδρύματος στην Αθήνα στα τηλ. 210-3242952 & 210-3244246-280

ΕΟΡΤΑΓΟΡΑ ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΩΝ

Σας πληροφορούμε ότι η Χριστουγεννιάτικη Εορταγορά του Συνδέσμου (Bazaar) θα πραγματοποιηθεί στη αίθουσα μας την Παρασκευή 30η Νοεμβρίου και το Σαββάτο 1η και Κυριακή 2α Δεκεμβρίου 2012.

Παρακαλούμε τα Μέλη και τους Φίλους μας όπως ενισχύσουν με την παρουσία τους την προσπάθεια μας.

Θα σας περιμένουμε **ΟΛΟΥΣ !!!**

Η παρακάτω ανακοίνωση αφορά μόνο όσους ενδιαφέρονται για το κάθε θέμα και είναι μόνο την εμφάνιση στην οθόνη:-

Η εμφάνιση του Site του περιοδικού μας τροποποιήθηκε λίγο έτσι ώστε να είναι λειτουργικό για τις συσκευές με οθόνη αφής, ταμπλέτες και έξυπνα κινητά (Tablets και Smart Phones).

Η εκτυπώσιμη έκδοση του περιοδικού σε μορφή pdf έχει συμπεριληφθεί στην επιλογή "Διάφορα" - "Ανακοινώσεις"

«Φύγε βρε κοριτσάκι, φύγε!»

Η Φλώρα, περίεργο, δε συμπάθησε ποτέ της τα χαστούκια. Αντίθετα τα μίσησε θανάσιμα από τότε, που το πρώτο έκανε το μάγουλο της να τσούζει και να καίει.

Ορκίστηκε να είναι πια πάρα πολύ προσεκτική και μετρημένη σ' όλη της τη ζωή, ώστε να μην επιτρέψει ξανά σε άνθρωπο να πράξει βίαια πάνω στο λευκό και λεπτόδερμό της πρόσωπο.

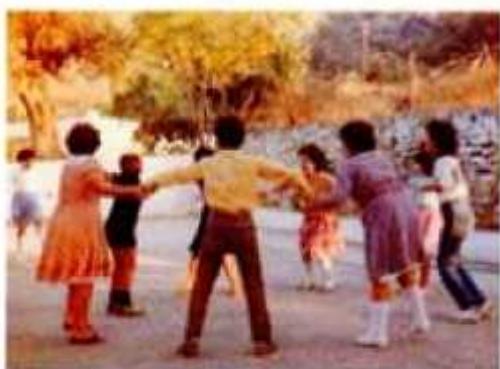
Ήταν γύρω στα εφτά της κι έπαιζε στη γειτονιά με τα γειτονόπουλα. Εκείνα τα ωραία παιχνίδια του δρόμου, που δεν θα τελείωναν ούτε τα χαράματα, αν οι μητρικές φωνές, όλες μαζί και σύγχρονα δε σάλπιζαν το *Il silenzio*. Το μπάσιμο στο σπίτι δηλαδή, αργά την ώρα που σουρούπωνε.

Η Φλώρα έπαιζε με τη Στέλλα, την Κική, τη Χρυσούλα και πότε-πότε, όποτε δεν ήταν άρρωστο και με το Μαράκι. Με κούκλες, με σπιτάκια, με ξύλινα μολύβια για ενέσεις, με σκοινάκι και κουτσό. Κανένα απ' τα παιχνίδια δε βαριόταν. Ούτε και τους συχνούς τσακωμούς και τις ζήλιες. Την άλλη μέρα ή και την άλλη τη στιγμή, όλες ξανά μαζί!

Κι ο Μπούλης μαζί. Σε κοντινή τους ηλικία. Τις είχε όλο από κοντά. Συνήθως έβρισκαν ρόλους και γι αυτόν, μα όχι και πάντα κάποιον αγορίστικο. Τότε τον έδιωχναν κι αυτός λυπημένος έτρεχε στη μαμά του. Πάντα την προτιμούσε απ το συμμαθητικό του στρατόπεδο, όπου εκεί ο Μιχάλης, ο Μικές, ο Σταμάτης, ο Φάνης και δυό αγόρια της Έκτης κλωτσοβολούσαν ολημερίς τη μπάλα, τα γόνατά τους, τις πέτρες και τις γάτες. Την άλλη μέρα προσπαθούσε να προσεγγίσει ξανά τις μικρές του φίλες και για να το επιτύχει μάλιστα ήθελε να τις ξεγελάσει και να κάνει πως τους μοιάζει. Πότε δηλαδή φορούσε μια μπλούζα της αδελφής του, πότε χόρευε σαν αυτήν και πότε κουνούσε τα χέρια του σαν τη θεία του τη Μέλπω. Έμοιαζε δε και η φωνή του, τόσο ψιλή-ψιλή που γυναικεία γινόταν.

Μιά μέρα που η Φλώρα τσακώθηκε με άλλες δυό κι έψωχνε την Κική και τη Χρυσώ, ομάδα μαζί τους για να φτιάξει, να κι ο Μπούλης μες τη μέση. Το Το μικρό του νύχι το κατακόκκινα βαμμένο να θέλει να της δείξει. «Φύγε βρε και συ από δω! Κοριτσάκι, ε, Κοριτσάκι!», ξαναμμένη του στρίγκλισε να ξεθυμάνει. Βολίδα στη μάνα του αυτός με κλάμα γοερό κι ατέλειωτο λυγμό. Βολίδα και η μάνα του στη Φλώρα κατά πάνω και ΤΣΑΦ! μιά χαστουκάρα να, αυτή που στην αρχή σας είπα.

Σήμερα η Φλώρα στα 47 της έφαγε ένα δεύτερο χαστούκι κι αυτό την καίει τώρα ακόμα πιο πολύ που ζει πια στην Αμερική κι δεν προφταίνει πια να έρθει. «Συγγνώμη για κείνη την κουβέντα!» θάθελε να του ζητήσει, που είναι τώρα πια μεγάλη. Κι ο Μπούλης στα 48 του, μετά από χρόνια σε μιά πόλη άλλη, σήμερα νάτον πάλι πίσω

στο χωριό. Με τη σομόν του τη γραβάτα και τα όσπρο του κουστούμι, έτσι ακριβώς όπως τα είχε παραγγείλει. «Συγγνώμη για κείνο το χαστούκι!» καιρό τόθελε να της πει κι αυτός αλλά δεν πρόφτασε, γιατί πολύ-πολύ αδύνατος είναι μέσα στο φέρετρο απ την «αρρώστια του» νεκρός!

Αγνή Ζησίδου

Είμαι χαρούμενη

Μα πολύ χαρούμενη! Πετάω απ' τη χαρά μου! Κάθε φορά που δεν υπόρχω εκεί. Κάθε φορά που δε με βλέπω. Κάθε πρωί που εναγώνια ψάχνω μήπως και με βρω, μα ευτυχώς και πάλι λείπω.

Πλησιάζω διατακτικά, με φόβο ανάμεικτο με ελπίδα κι αισιοδοξία. Και οι δυό τελευταίες, όπως φαίνεται, είναι με το μέρος μου. Ω, πόσο, μα πόσο τις αγαπώ! Πόσο, μα πόσο, καθημερινά και τις δυό στη ζωή μου τις χρησιμοποιώ!

Αυτές είναι που με βγάζουν νικήτρια. Σ αυτές στηρίζομαι, είναι οι θεές μου. Δεν μου ζητάνε ούτε νηστεία, ούτε εξομολόγηση, ούτε στα γόνατα να περπατώ και να τις προσκυνώ. Απλά με βοηθούν με ανιδιοτέλεια.

Τις ξαναποίρνω τώρα μαζί μου. Τώρα που ανέτειλε ο ήλιος και έφεξε η μέρα. Τώρα που βλέπω να διαβάσω. Και πάμε μαζί και οι τρεις μας. Κατεβαίνουμε τα σκαλιά, στρίβουμε στη γωνία, περνάμε απέναντι και «κολλάμε τη μούρη μας στον τοίχο», όπως μας αρέσει να λέμε.

Γιούπι!!! Ούτε και σήμερα το βλέπω το «Αγνή Ζησίδου, ετών...» στα αγγελτήρια κηδειών!

Τί όμορφη που είναι η ζωή, τους λέω, τις παιρνώ απ' το χέρι και πάμε στην πλατεία να τις κεράσω μία πάστα κι έναν καφέ γλυκύ βραστό!

Αγνή Ζησίδου

Η ραπτομηχανή

Κάθε φορά που το θερμόμετρο δείχνει πάνω από τριάντα έξι βαθμούς κι οι πολύ ζεστές μέρες του καλοκαιριού μας κάνουν να υποφέρουμε, η Ελένη, μια ελληνίδα δασκάλα, θυμάται και διηγείται αυτήν εδώ την ιστορία της Κατοχής από τη Θεσσαλονίκη. Αύγουστος ήταν του 1943.

Πριν από λίγες μέρες ήταν να φορέσουν οι Εβραίοι της Θεσσαλονίκης τ' άστρο του Ισραήλ στο σήθιος. Ύστερα σημάδεψαν τα σπίτια τους και τα μαγαζιά με άσπρο σημάδι στην πόρτα, να αναγνωρίζονται, για να μην πηγαίνουν οι πολίτες σ' αυτά.

Απαγόρευση στην απαγόρευση, μέρα τη μέρα, να τακίζονται τα νεύρα, να θολώνει το νου ο φόβος. Κι αυτήν την Κυριακή έφεραν βίαια τον κόσμο αυτό στην μεγάλη πλατεία της Ελευθερίας κάτω από ένα φοβερό αυγουστιάτικο ήλιο. Άνδρες, γυναίκες, παιδιά, κάτω από τον ήλιο που τρελαίνει, ήταν όρθιοι εκεί ώρες ολόκληρες, ώρες ατέλειωτες, εξουθενωτικές, ν' ακούν από τα μεγάφωνα τις οδηγίες, ν' ακούν πάλι και πάλι για κείνο το ταξίδι. Η ζέστη, η δίψα, τα μεγάφωνα που τρυπούσαν τ' αυτά, η γεύση του ιδρώτα στα χείλη, παρέλυαν τα νεύρα και το μυαλό. Ο ένας κοντά στον άλλο, κορμιά και ψυχές, έτοιμα να σωριαστούν ολότελα πάνω στο χώμα που έκαιγε...

«Στη Γερμανία! Στη Γερμανία!» Δεν τ' άκουγαν πια. Η ψυχή μόνο το έφερνε αντίλαλο μαζί με τ' απελπισμένο ερώτημα: «Γιατί;» Από στόμα σε στόμα, πήγαινε κι ερχόταν. Κι ο αντίλαλος της πλατείας το έκανε βασανιστικά πιο δυνατό κι ο αντίλαλος της ψυχής βασανιστικά σουβλερό. «Γιατί;» Γιατί κανείς δεν έβλεπε το γυρισμό! Άρχισαν να πέφτουν καταγής λιπόθυμοι, όντρες, γυναίκες, παιδιά, εξαντλημένοι απ' τον ήλιο, τη δίψα, την ορθοστασία, μα πιο πολύ από την αβεβαιότητα... Ποια ήταν τα σχέδια των δυνατών; Βαρύ κρεμόταν κι απειλητικό το σύννεφο με την απάντηση πάνω από τα κεφάλια. Τυραννισμένος κι ο αέρας της αναπνοής δεν έφτανε στα πονεμένα πνευμόνια...

Η Ελένη, η δασκάλα, από τον άλλο πληθυσμό της πόλης, τον άφωνο και ανίκανο να αντιδράσει, παρακολουθούσε από κοντά το δράμα αυτό. Πολύ κοντά στα εβραϊκά τα σπίτι της, για να νιώθει, πλάι στη δική της, την ανάσα τους που ήταν πιο γρήγορη. Πώς ήταν δυνατό να είναι αδιάφορη; Ο δικός της κόσμος έκανε μαζί μ' αυτόν τον κόσμο συναναστροφές και φιλίες, έρωτες και γάμους, έτρωγαν στις ίδιες ταβέρνες, κάθονταν στα ίδια ζαχαροπλαστεία. Είχαν τον

ιδιο γιατρό, τα ίδια σχολείο για τα παιδιά τους κι ο αέρας του Βαρδάρη φυσούσε για όλους. Γιατί; Βασανιστικό το ερώτημα. Το δράμα τους ήταν και δικό της.

Το βράδυ κυκλοφόρησε ότι πουλούσαν τα πράγματά τους οι Εβραίοι. Έπιπλα, ζώα, χαλιά, τα έδιναν όσο όσο... «Ευκαιρίες! Ευκαιρίες! Βρίσκετε ό,τι θέλετε, να, με κάτι δραχμές! Πηγαίνετε εκεί, στην εβραϊκή συνοικία!» Φρίκη και συμπόνια έκαναν τόπο να περάσει η ευκαιρία τώρα... Και της Ελένης η ευκαιρία ήταν για μια ραπτομηχανή που ζητούσε από καιρό. Τώρα θα την έβρισκε. Έπρεπε! «Έκεί», της είπαν, «εκεί στο τελευταίο σπίτι, είναι μια ραπτομηχανή!»

Θα πήγαινε. Τι νόημα είχαν οι συνθήκες; Μήπως μπορούσαν ν' αλλάξουν την ιστορία; Έπειτα οι άνθρωποι το ήθελαν να πουλήσουν τα πράγματά τους. Τα άθλια κορμιά που θα 'φευγαν ποιος ξέρει για πόσο, ποιος ξέρει για πού, δεν μπορούσαν να πάρουν τίποτε μαζί τους, παρά μόνο μια ψυχή. Ισως χρήματα, ίσως χρυσαφικά, γιατί μπορούσαν να τα φέρουν πίσω κάποια μέρα... Ισως κι όμως γινόταν να δύσει γι αυτούς ο ήλιος κάποια νύχτα οριστικά...

Πλησίασε. Τα πόδια της την είχαν φέρει. Η πόρτα άνοιξε και στο κατώφλι της φάνηκε το χλωμό πρόσωπο μιας γυναικας. Αν μπορούσε να φύγει το κίτρινο χρώμα από πάνω του, ο φόβος από τα μάτια του, οι ρυτίδες της αγωνίας από τα μάγουλα, θα 'ταν το πρόσωπο μιας νέας κοπέλας.

«Μήπως πουλάτε;» ρώτησε η Ελένη δισταχτικά.

«Ναι», είπε η Εβραία, σαν να μην το έλεγε κι έδειξε ένα σπίτι γεμάτο με μια άτονη κίνηση των χεριών της ολόγυρα και στη συνέχεια τα άφησε να πέσουν βαριά στο πλάι της. Ήταν έπιπλα καινούρια, κομψά, χαλιά που δεν είχαν πατηθεί, κουρτίνες φρεσκοπερασμένες, αφράτες.

«Αυτήν την τραπεζαρία», άρχισε η Εβραία, «την αγόρασε ο πατέρας μου στο γάμο μου, Αυτήν την κονσόλα μου τη χάρισε η νονά μου, όταν παντρεύτηκα. Οι κουρτίνες είναι κεντημένες στο χέρι. Τις κέντησε η αδερφή μου για την προίκα μου...»

Έλεγε, έλεγε, μα πιο πολύ μοιρολογούσε τον πρόσφατο γάμο της.

«Εγώ», ψέλλισε η Ελένη, «ήρθα μόνο για τη ραπτομηχανή...»

«Ω! Τη ραπτομηχανή... μου την αγόρασε ο άντρας μου όταν παντρευτήκαμε και... τη θέλω αυτή τη ραπτομηχανή!»

Κι έκρυβε αυτό μαζί αγάπη και πόνο, απελπισία και παραλογισμό που κρύβονταν τόση ώρα και βρήκαν διέξοδο μ' αυτήν τη θύμηση από το δώρο του αγαπημένου άντρα. Μια ολοκαίνουρια ραπτομηχανή πάνω σε βάση τραπεζού, σιδερένια, σκαλιστή με τη ρόδα στο πλάι, έπιπλο στολίδι για την Ελένη φανταστικό, αναμνηστικό φοβερό για την Εβραία και φυλαχτό... Η Ελένη έπιανε στον αέρα τους χτύπους μιας καρδιάς για μια μηχανή έξω από της λογικής τα σύνορα, εκεί που ούτε μάτια βλέπουν, ούτε αυτιά ακούνε την αλήθεια... Γύρισε να της πει:

«Αν τη χρειάζεσαι, κοπέλα μου, κράτησε τη μηχανή σου και μη νοιάζεσαι για μένα... Θα βρω αλλού εγώ...»

Έβλεπε τον παραλογισμό αλλά δεν το ήθελε να φανερώσει αυτό που έβλεπε. Δεν ήθελε να ανταλλάξει με μια μηχανή την αλήθεια στην τραγικότητά της. Να προσθέσει έναν πόνο πάνω στον άλλο. Γι αυτό προτίμησε να βγει από τον ανεμοστρόβιλό της διακριτικά:

«Αντίο! Δεν πειράζει. Θα πω στις φίλες μου για τα ωραία σου έπιπλα, να έρθουν».

«Σταθείτε!»

Τα μάτια της Εβραίας χάνονταν πίσω από πρίσματα δακρύων...

«Σταθείτε! Θα σας τη δώσω!»

«Δεν πειράζει, κορίτσι μου, κράτησέ την ώσπου να δούμε μήπως αλλάξουν τα πράγματα... Εννοώ μήπως δε φύγετε!»

«Δε γίνεται τίποτε, τίποτε, κυρία! Αύριο φεύγουμε. Όλα θα μείνουν εδώ. Εδώ!»

Έκλαιγε ασταμάτητα τώρα, κι αυτό, που ήταν ξέσπασμα, τη βοηθούσε ν' απαγκιστρωθεί από το παράλογο όνειρο.

«Όμως θα γυρίσετε! Θα γυρίσετε!»

Τώρα μπορούσε να πάρει τη ραπτομηχανή που ερχόταν από τον ουρανό και από την κόλαση μαζί η Ελένη, αλλά μ' έναν τρόπο που να τη δίνει πίσω συγχρόνως, τυλίγοντας μέσα στα χρήματά της και μια ελπίδα. Άλλωστε, αν δεν έπαιρνε τη μηχανή η Ελένη, θα την έπαιρνε κάποια άλλη ύστερα από λίγο.

«Άκουσε, κοπέλα μου, θα την πάρω εγώ τη ραπτομηχανή σου, θα τη δουλεύω, θα σε θυμάμαι, θα σου τη φυλάξω. Κι όταν γυρίσεις με το καλό, θα σου τη δώσω πίσω. Στην εκκλησία την Ανάληψη, πλάι είναι το σπίτι μου. Να το θυμάσαι!»

«Ευχαριστώ! Σας ευχαριστώ!», φώναξε η Εβραία λυτρωμένη.

Μέσα στο ασήκωτο βάρος της ύπαρξης ενός κόσμου που βάδιζε στο χάος, μια ελπίδα, ανθός στην ερημιά μιας ψυχής, άνθισε για να συντηρήσει μια καρδιά εκείνη τη μέρα, ίσως και για λίγες ακόμη, γιατί δε γύρισε ποτέ εκείνη η καρδιά στον παράδεισό της κι οι ψυχές όλες χάθηκαν στα κρεματόρια του Μαουτχάουζεν και του Άουσβιτς.

Μέσα στο χαλασμό και την κοσμογονία, την μεγάλη φτώχεια και την αγριότητα του πολέμου, ό,τι έμεινε στην εβραϊκή συνοικία αρπάχτηκε, από έπιπλα μέχρι κεραμίδια και τούβλα... Το γκέτο ισοπεδώθηκε. Τώρα πια, με τις πολυκατοικίες που χτίστηκαν εκεί, τίποτε δε θυμίζει εκείνη τη συνοικία. Μόνο σ' ένα σπίτι μιας χριστιανής, πλάι στην Ανάληψη, μια ραπτομηχανή υπάρχει ακόμη να περιμένει και να θυμίζει μαζί, μιαν ανθρώπινη προσφορά στον ανθρώπινο πόνο.

Μαίρη Καραμήτσου

Το νέο Μουσείο της Ακρόπολης στην Αθήνα

Πέρασαν 170 χρόνια από τότε που ο Χανς Κρίστιαν Άντερσεν επισκέφθηκε την Ακρόπολη της Αθήνας κι ἔγραψε το «Οδοιπορικό στην Ελλάδα». Μόλις είχε απελευθερωθεί ένα κομμάτι Ελλάδας από τον τουρκικό ζυγό κι η πόλη της Αθήνας δεν είχε περισσότερα από 130 σπίτια. Είδε το Θησείο, το Θέατρο του Ηρώδη του Αττικού και, τέλος, την Ακρόπολη σα γιγαντιαίο βασιλικό θρόνο. Ο χώρος της Ακρόπολης ήταν κατεστραμμένος, θαρρείς κι ένας σεισμός είχε ανακατέψει τις γιγαντιαίες κολόνες, γράφει. Στη θέση της Καρυάτιδας που έλειπε, είδε μια ετοιμόρροπη στήλη. Τέλος, γονάτισε μπροστά στα λαμπρά ερείπια του Παρθενώνα που ξάφνιαζαν ακόμη με το μεγαλείο τους.

Η Ελλάδα, μετά την απελευθέρωσή της, το 1841, με πενιχρά οικονομικά μέσα και με τη βοήθεια φιλελλήνων, έχτισε σιγά σιγά Πανεπιστήμια, Μουσεία, Ακαδημία, θέατρα...

Σήμερα της είμαστε υπερήφανοι για το νέο Μουσείο Ακρόπολης της Αθήνας, που σχεδίασαν ύστερα από διεθνή διαγωνισμό ο Γαλλοελβετός Μπερνάρ Τσουμί και ο Έλληνας

Μιχάλης Φωτιάδης με ένα σχέδιο που αντανακλά και επαυξάνει το μεγαλείο του Ιερού Βράχου. Αν και είχε επικριτές το σχέδιο –και πώς μπορούσε να γίνει αλλιώς;– το έργο έχει πολλά πλεονεκτήματα, κυρίως γιατί συνέβαλε στη συνένωση και τη συνέχεια της ιστορίας του τόπου. Έχει την καλύτερη θέση που μπορούσε να βρεθεί για το σκοπό αυτό. Απέναντι από την Ακρόπολη, πάνω στον πεζόδρομο των ενοποιημένων αρχαιολογικών χώρων της Αθήνας, τόσο ψηλά, ώστε να μπορεί ο επισκέπτης μέσα από το γυάλινο τοίχο του Μουσείου, να βλέπει τον ίδιο τον αρχαίο Ιερό Ναό και, τόσο χαμηλά, ώστε να μην εμποδίζει σε συνοικίες της Αθήνας τη θέα στην

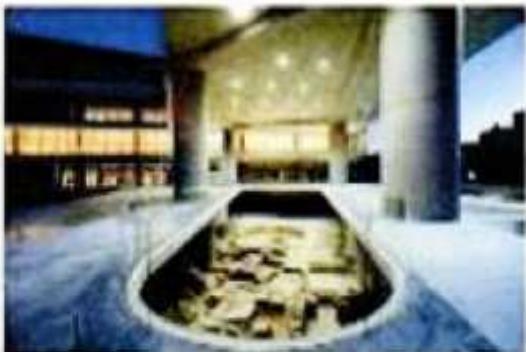
Ακρόπολη. Κι οι 92 κολόνες που το στηρίζουν τοποθετήθηκαν προσεκτικά, ώστε να μπορούν να φαίνονται, μέσα από γυάλινο δάπεδο, τα ερείπια αρχαίου οικισμού της περιοχής. Το Μουσείο γνωρίζει μέρες δόξας. Σφύζει από ζωή, όπως του αξίζει, γιατί είναι ένα μοντέρνο και ανοιχτόκαρδο Μουσείο. Χιλιάδες οι επισκέπτες.

Περνούμε από τα μηχανήματα ελέγχου κι οι εκπλήξεις αρχίζουν. Το στέγαστρο της εισόδου που προστατεύει από τη βροχή και το γυάλινο δάπεδο κάτω από τα πόδια μας που αναδεικνύει τις ανασκαφές, μας αφήνει άφωνους.

Η πρώτη αίθουσα είναι αφιερωμένη στα αρχαϊκά ευρήματα, δηλ. τα αμέτρητα σκεύη κι άλλα αντικείμενα που που βρέθηκαν στις πλαγιές και κάτω από την Ακρόπολη, όπου οι ανασκαφές αποκάλυψαν δρόμους, δεξαμενές, πηγάδια... Ευρήματα από το Εκατόμπεδο, τον αρχαϊκό Παρθενώνα, με δείγματα όπως τον έφηβο του Κριτίου από μάρμαρο της Πάρου, την πεπλοφόρο κόρη του Αντήνορο και πλήθος αφιερώματα γυναικών στο Ιερό της Νύμφης, δηλ. πήλινα σφονδύλια από τ' αδράχτια κλπ.

Ένα ανηφορικό πάτωμα, επικλινές, μας βγάζει στον πρώτο όροφο, την αίθουσα του Παρθενώνα, κι είναι σαν ν' ανηφορίζουμε στον Ιερό Βράχο με την Πομπή των Παναθηναίων. Στην αίθουσα αυτή μας ξαφνιάζουν οι πέντε Καρυάτιδες. Μόνο οι πέντε. Η έκτη βρίσκεται στο Βρετανικό Μουσείο ενώ εδώ θα την περιμένει πάντα μια θέση κενή... Ωραιότατες οι Καρυάτιδες, ύψους 2,20 μ. με τα μαλλιά βοστρύχους τραβηγμένους προς τα πίσω, τα πέπλα με τις πτυχές, τον ελαφρό βηματισμό κι έχουμε για πρώτη φορά την ευκαιρία να τις δούμε από την πίσω πλευρά. Αξεπέραστη είναι και η εντύπωση από την αισθητική τελειότητα των άλλων γλυπτών. Ο θεός Διόνυσος, η Περσεφόνη, η Δήμητρα, μας παίρνουν το μυαλό.

Μπροστά μας κι η γιγαντομαχία! Η παράσταση της πάλης των εξεγερμένων γιγάντων κατά των θεών του Ολύμπου, με τα θεόρατα ανάγλυφα, μπροστά στα έκπληκτα μάτια μας. Και η ζωφόρος των 160 μέτρων με την

πομπή των Παναθηναίων, ολόκληρος ο γλυπτός διάκοσμος με τα 360 πρόσωπα θεών ή ανθρώπων και τα 250 ζώα στις μετώπες και τα αετώματα, είναι εκθαμβωτική κάτω από το Αττικό φως που ύμνησε κι ο Άντερσεν, έστω με το 40% αυθεντικά μάρμαρα και τα υπόλοιπα γύψινα αντίγραφα των λεηλατημένων πρωτοτύπων.

Εδώ είναι και τα αετώματα, οι τριγωνικοί χώροι στις στέγες όπου στο ένα απεικονίζεται η διαμάχη Αθηνάς και Ποσειδώνα για τη διεκδίκηση της πόλης της Αθήνας μαζί με την Ίριδα, την Αμφιτρίτη, την ουρά του Τρίτωνα και στο άλλο ο μυθικός βασιλιάς Κέκρωπας, η Εστία, η Διώνη, η Αφροδίτη...

Έκπληξη επίσης είναι ο μεγάλος εξώστης του 1^{ου} ορόφου, όπου ο χώρος του υπαιθρίου εστιατορίου με καταπληκτική θέα στην Ακρόπολη. Εντύπωση κάνουν κι οι προστιές τιμές του εστιατορίου με νοστιμότατα πιάτα και σαλάτες της ελληνικής παράδοσης.

Το Μουσείο διαθέτει επίσης αμφιθέατρο, αίθουσα προβολής ταινιών με την ιστορία της Αθήνας και τμήμα με αναμνηστικά αντίγραφα και δώρα.

Είναι ώρα να φύγουμε. Ο Περικλής, ο Πλάτωνας κι ο Σωκράτης, ο μεγαλύτερος φιλόσοφος όλων των αιώνων, είναι κάπου εδώ, μαζί μας...

Ας γνωρίσουμε την κληρονομιά μας πρώτα, να μπει η γνώση στα σπίτια και να ωριμάσει η σκέψη. Υστερα θα έρθει η επιστροφή των μαρμάρων από το Βρετανικό Μουσείο. Η δύναμη της ψυχής μας θα το φέρει πισω κάποια μέρα...

Μαίρη Καραμήτσου

«ΣΥΡΟΣ: Θάλασσα και αρχοντιά»

Της Μαίρης Ρώτα

Με αυτόν τον τίτλο ο δημοσιογράφος Νίκος Μαστροπαύλος παρουσιάσεις ένα αφιέρωμα 6 σελίδων, για το νησί μας, με θαυμάσια κείμενα και φωτογραφίες του ίδιου, αλλά και του δασκάλου της φωτογραφικής τέχνης Πλάτωνος Ριβέλλη. Εφημερίδα «ΒΗΜΑ»

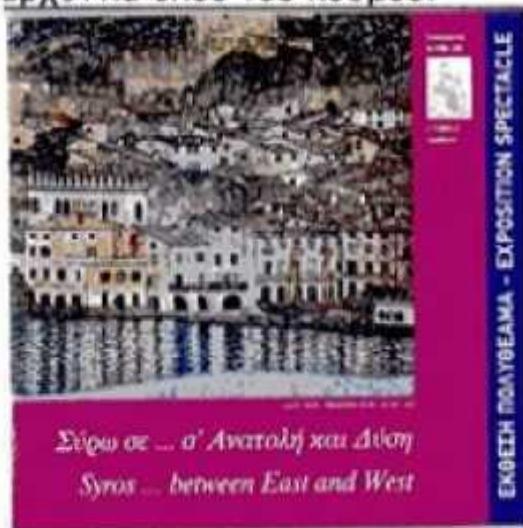
«Βαπόρια για θερινές απολαύσεις»

Οι διαδρομές σε αυτό το νησί μοιάζουν με τραγούδι: Άνω Σύρος, Σαν Μιχάλης, Φοίνικας, Παρακοπή, Ντελαγκράτσια, Γαλησσάς αλλά και παραλίες Αζόλιμνος, Κόμητο, Αγκαθωπές...

Το ιδιαίτερο είναι ότι σε αυτό το νησί το τραγούδι θα μπορούσε να είναι ρευμπέτικο αλλά και άρια!

Μπαίνουμε στα Βαπόρια για να γυρίσουμε τον κόσμο. Για να επιβιβασθείς όμως στα Βαπόρια, «χάνεσαι» πριν στα περάσματα των νεοκλασικών κτιρίων πίσω από την προκυμαία της Ερμούπολης. Η πολιτεία αναπνέει στη μεγάλη πλοτεία του δημαρχείου, την πλοτεία Μισούλη και παίρνει ανάσα στις μικρότερες, όπως η πλοτεία Θεάτρου ή αυτή του Αγίου Νικολάου στην είσοδο των Βαποριών...

Τα αρχοντικά Βαπόρια σου δίνουν την αίσθηση ότι ετοιμάζονται να σηκώσουν άγκυρα και να φύγουν για ένα γύρο του κόσμου. Μα, έτσι χτίστηκαν. Κάνοντας οι καραβοκύρηδες (οι ίδιοι και τα καράβια τους) τον γύρο του κόσμου. Γι' αυτό έχουν πάνω τους αποτυπωμένη την αρχοντιά όλου του κόσμου.

Μα και τα παράθυρά τους και τα μπαλκόνια με τις περίτεχνες σιδεριές είναι ανοιχτά προς τη θάλασσα, έτσι όπως η γειτονιά ολόκληρη μοιάζει να αρμενίζει στο μικρό πέλαγος που ανοίγεται μπροστά από την Ερμούπολη. Όλα αυτά και άλλα πολλά, έχουν αγγίξει βαθιά τη ζωή του νησιού και αυτή την αίσθηση κερδίζει και ο επισκέπτης. Ακολουθώντας στίχο - στίχο τη Φραγκοσυριανή του Μάρκου Βαμβακάρη ψηλαφεί

τις ουσίες της Σύρας, τη θάλασσα και την αρχοντιά. Όταν στο λυρικό θέατρο της πόλης, με τον ευρωπαϊκό αέρα, αλλά και την φροντίδα του Κερδώου Ερμή, ακούγονταν άριες στον άλλο λόφο, με τον Σαν Τζώρτζη στην κορυφή, ακούγονταν το μπουζούκι. Η Άνω Σύρος, μια πανέμορφη χώρα σαν παλιά καστροπολιτεία, κοιτάζει την Ερμούπολη και τη θάλασσα από ψηλά αλλά όχι σαν ξένη, μα σαν καλή φίλη. Αυτό είναι το προφίλ του προσώπου της Σύρας, ένα από τα πολλά που κάνουν το νησί ξεχωριστό...

Τα Βαπόρια είναι πάντα εκεί, με τα αρχοντικά να ζουν «εν μεγίστη οικειότητι μετά της θαλάσσης» όπως είχε διαπιστωθεί ο Θεόφιλος Γκοτιέ (που επισκέφθηκε τη Σύρο τον 19^ο αιώνα).

Αυτή η πρώτη εικόνα της Σύρου συναρπάζει τον ταξιδιώτη κάθε εποχή. Ο Γάλλος ποιητής Ζεράρ ντε Νερβάλ επισκέφθηκε τη Σύρο το 1843 και μεταξύ άλλων έγραψε: «... ο όρμος της Σύρας μας κύκλωνε σαν μισοφέγγαρο... και ο ήλιος της Ανατολής φωτίζει την όμορφη πόλη που μοιάζει μ' ένα υπέροχο σκηνικό...»

Στην «ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ» η δημοσιογράφος Ρίτσα Μασούρα έγραψε: «Την περασμένη εβδομάδα... βρέθηκα στη Σύρο. Κάτι σαν ετήσιο προσκύνημα έχει γίνει τελευταία για μένα η Σύρος. Με ελκύει ο αρχιτεκτονικός ελιτισμός της Ερμούπολης, το θέατρο της, η Άνω Σύρα, η Φραγκοσυριανή, η κλασσική μουσική, η όπερα, φυσικά και η θάλασσα. Στο πλαίσιο του Φεστιβάλ Αιγαίου παρακολούθησα φέτος την όπερα Σαλώμη του Στράους, (ο ερωτικός χαρακτήρας των επτά πέπλων) σε μια εξαιρετικά προσεγμένη παράσταση με ξένους πρωταγωνιστές... καταχειροκροτήθηκε από τον κόσμο.

Και η υπόκλιση τελειώνει τη στιγμή που η εκπρόσωπο του Ινστιτούτου Κυβέλη αφιερώνει στην πρωταγωνίστρια ένα ποίημα φορτισμένο με τις μνήμες και τους συμβολισμούς ενός μακρινού παρελθόντος.

Στην ΕΡΜΟΥΠΟΛΗ στη βεράντα του Ινστιτούτου Κυβέλη, ο επισκέπτης μπορεί ως το τέλος του καλοκαιρινού να ακολουθήσει έναν οπτικομουσικό περίπατο σε Ανατολή και Δύση.

Ένα πολιτιστικό - ιστορικό νήμα ανάμεσα στον συμβολιστή ζωγράφο Κλίμτ, με αφορμή τις εκδηλώσεις για τα 150 χρόνια από τη γέννησή του...»

ΕΝΑ ΑΠΕΡΑΝΤΟ ΕΥΧΑΡΙΣΤΩ! Νομίζω πως κάθε Συριανός θα' θελε να ευχαριστήσει τους δημοσιογράφους, τους επισκέπτες που γράφουν και μιλούν με τόσο επαινετικά σχόλια για την ιστορία και την τέχνη του νησιού μας. Και η Βαλεντινή Ποταμιανού λέει ότι αισθάνεται ένα... «κομμάτι του κόσμου της Σύρου που μαγεύει τον ξένο επισκέπτη»

Άραγε, είμαστε στ' αλήθεια ξεχωριστοί;

Πίνακας του Gustav Klimt - Ινστιτούτο Κυβέλη

Όταν οι άνθρωποι προσφέρουν ....είναι ωραίο

Της Μαίρης Ρώτα

Η επιβλητική αρχοντιά της Ερμούπολης και η ανόθευτη γοητεία της μεσαιωνικής Άνω Σύρας μοιάζουν βγαλμένες από τις πιο ογκομένες μελωδίες της Θάλασσας και του Μάρκου Βαμβακάρη...

Σαν αληθινή αρχόντιασσα, η Σύρος εξακολουθεί να «διαφεντεύει» τις Κυκλαδες. Είναι η καρδιά των Κυκλαδων λόγω θέσης, φύσης και παράδοσης. Κι όμως μοιάζει τόσο διαφορετική από τις γειτόνισσές της, που νομίζεις πως αποτελεί μόνη της κάτι το ξεχωριστό. Και η Σύρος είναι όντως ξεχωριστή. Τι κι αν τα χρόνια της παντοκρατορίας έχουν περάσει; Η πόλη του Ερμή διατηρεί ακόμη και σήμερα τη φινέτσα της και ο αέρας της αρχοντιάς και της ποιότητας πνέει ακόμα δυνατά στους δρόμους και τα στενά της.

Και οι άνθρωποι; Οι Συριανοί; Υποδέχονται τον επισκέπτη με ευγένεια, χαμόγελο και είναι πάντα έτοιμοι να προσφέρουν...» (Γράφει ο δημοσιογράφος Γιάννης Μαντάς)

Άνθρωποι έτοιμοι να προσφέρουν

Πριν λίγες μέρες, ο «ευεργέτης» του νησιού μας Παναγιώτης Τιμπόρης, ζήτησε, αν μπορούσαμε, να ξεναγήσουμε μια ομάδα σπουδαίων μουσικών που προσκάλεσε στο νησί μας, ώστε να γνωρίσουν την ιστορία και τον πολιτισμό μας. Ζήτησε απλά μια περιήγηση στη Σύρο.

Βέβαια, σκέψθηκα, ότι όσο πρωί κι αν ξεκινούσαμε, ήταν τόση ζέστη – καύσωνας, που θα ήταν μεγάλη ταλαιπωρία για τους ξένους επισκέπτες μας.

Σε συνεννόηση, λοιπόν, με τον Πέτρο Ρούσσο, τον υπεύθυνο του δημοτικού διαμερίσματος Ποσειδωνίας, τους «προσφέραμε στην έπαυλη Τσιροπινά ένα «Οδοιπορικό στη Σύρο» με προβολή φωτογραφιών και κείμενα που αναφέρονται και στις τρεις σπουδαίες εποχές του νησιού μας.

Και φυσικά αυτό δεν θα μπορούσε να γίνει χωρίς την πολύτιμη και μοναδική βοήθεια του Λυκούργου Κοντιζά (δάσκαλος στα computer). Υπήρχε βέβαια η οθόνη και ο προτζέκτορας αλλά ο Λυκούργος έπρεπε, λέει, να δοκιμάσει αν όλα πάνε καλά. Έφερε το δικό του λάπτοπ (και άλλο ένα εφεδρικό), πήγε στην Ποσειδωνία από την προηγούμενη, είδε ότι όλα λειτούργησαν σωστά και το πρωί στις 9 ήταν παρών για να προσφέρει τις τεχνικές υπηρεσίες του.

Ένα οδοιπορικό με επιστημονική διήγηση χρειάζεται και άριστη γνώση αγγλικών. Η Ελευθερία Μπορμπαντωνάκη, καθηγήτρια αγγλικών, με άνεση και χαμόγελο έκανε τους ξένους να την θαυμάσουν και για την υπέροχη αγγλική διήγηση και για την ευγένειά της και για το χαμόγελό της.

Υπέροχη, επίσης ήταν η προσφορά στον Π. Τιμπόρη από το πρακτορείο «Team Work». Προσφέρθηκε το λεωφορείο με οδηγό τον ίδιο τον Παναγιώτη Μπουντούρη που συνόδευσε και συνυπήρχε με

ευγένεια και χαμόγελο και... με κάμερα σε όλη τη διαδρομή. Όλη η περιήγηση ήταν δώρο του πρακτορείου.

Και... η έκπληξη: Ήταν Σάββατο. Οι δημόσιες υπηρεσίες δεν λειτουργούν. Κι όμως ο Πέτρος μαζί με τον γιο του Βασίλη (ένας χαμογελαστός πιτσιρίκος) ήταν εκεί από πολύ πρωί. Μαζί τους και ο κ. Μάρκος Ρούσσος ο πρόεδρος του συλλόγου «ΠΟΣΕΙΔΩΝ» και οι δύο δραστήριες κυρίες του Συλλόγου, η Άννα και η Ελπίδα. Όταν τελείωσε το οδοιπορικό ακολούθησαν άλλες δυο εκπλήξεις: η Άννα και η Ελπίδα μπήκαν στην αίθουσα κρατώντας δυο ασημένιους δίσκους και προσέφεραν στους επισκέπτες γλυκό κουταλιού. Το... νεραντζάκι τους μάγεψε. Σ'ένα κομψό μικρό βαζάκι τους προσέφεραν και την άγνωστη, για τους περισσότερους, κάππαρη. Όταν επιστρέφοντας στην πόλη συναντήσαμε στους βράχους τον μικρό θάμνο της κάππαρης, ο Παναγιώτης σταμάτησε το λεωφορείο για να τους ξεναγήσουμε στο Κυκλαδίτικο σαλατικό.

Και... η τελευταία έκπληξη: Εδώ και πάρα πολλά χρόνια ξεναγώ επισκέπτες Έλληνες και ξένους παρουσιάζοντας τα νησιά μας, τα ευρήματα και φυσικά τα ιδιαίτερης τέχνης Κυκλαδικά ειδώλια που είναι γυναικείες εγκυμονούσες, άνδρες κυνηγοί ή πολεμιστές και μουσικοί.

Όταν όμως μια από τις κυρίες μου είπε: «Απίστευτο! Πριν από 5.000 χρόνια εδώ στις Κυκλαδες έπαιζαν άρπα;» Ε, όταν αυτό το λέει μια κυρία μουσικός... σημαίνει ότι την εντυπωσίασε.

Και ο Π. Τιμπόρης έστειλε ένα email και γράφει: «Οι μουσικοί σας αγάπησαν!! Αγάπησαν την περιήγηση!! Αγάπησαν τα πάντα!! Σας ευχαριστώ πάρα - πάρα - πάρα πολύ».

Κι εγώ ευχαριστώ θερμά όλους όσους θέλησαν να είναι κοντά στους ξένους επισκέπτες μας. Ευχαριστώ τον αντιδήμαρχο κ. Δημήτρη Ρούσσο που ήταν εκεί.

Ο Αρπιστής 2.800 π.Χ, από Κυκλαδικό τάφο
Τιμό τον νεκρό, απονέει μεγάλη ευαισθησία
και πνευματικότητα

Ευάγγελος Ν. Ρούσσος

Ο ΣΥΡΙΑΝΟΣ ΉΛΙΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΗΤΡΑΣ ΜΑΝΤΑ.

Η ποιήτρια, καλή φίλη παιδιόθεν, μου εμπιστεύτηκε πρόσφατα χειρόγραφά της με συνθέσεις από την πιο ώριμη φάση της δημιουργίας της. Πρόκειται για ποιήματα που η Δήμητρα εμπιστεύτηκε και αποτύπωσε στον Φοίνικα το καλοκαίρι του 2005. Επιγράφονται **Αποστροφή στο φώς Πού ταξιδεύεις, Ξανά, έτσι απλά, Έρως αποχαιρετών.**

Σε απόσταση ασφαλείας από τον πάταγο της πανεθνικής ξεφτίλας, η ποιήτρια ιερουργεί μέσα στο αθάνατο τοπίο και ξεδιπλώνει στο φως, με νοσταλγική αναδρομή, τα μυστικά των ερωτικών βιωμάτων, τα σύμφυτα με το μυστήριο της ζωής και της φύσης, σε ένα λυτρωτικό δόσιμο ως την ταύτιση της με αυτά.

Το πρώτο από τα ποιήματα, **η Αποστροφή στο φώς**, είναι εκπληκτικό, οπωδήποτε το καλύτερο από όσα η ποιήτρια έχει δημοσιεύσει ως τώρα. Εκπληκτικό, γιατί το να γράψει κανείς σήμερα κάτι καλό και πρωτότυπο για τον Ήλιο και το φώς του είναι σχεδόν αδύνατο. Το θέμα έχει απασχολήσει τον άνθρωπο από τις πρώτες μέρες που αυτός άρθρωσε λόγο και δμώς! Το θέμα στη συνείδηση της ποιήτριας, απαλλαγμένο από κάθε λυρική αφέλεια και καθαρμένο από κάθε αισθησιακή περιγραφή, παρουσιάζεται στις διαστάσεις μιας εκρηκτικής κοσμογονικής φάσης και ενός συγκλονιστικού υπαρξιακού γεγονότος, κάτι σαν το δέος και το ρίγος που προκαλεί ο δημοκρίτειος **Μέγας Διάκοσμος**. Εδώ ο Ήλιος βιώνεται από την ποιήτρια σαν ο κυρίαρχος του κόσμου, ο απρόβλεπτος εραστής, η απόλυτη σχέση, η λυτρωτική κατάλυση του εγώ και του εσύ.

Σε ριζική αντίθεση με πολλούς φορείς της κάθε είδους εργασίας της εποχής μας, που αποτελούν το πιο αντιασθητικό και το πιο εφιαλτικό κίτις της κοινωνίας μας, η Δήμητρα φαίνεται να ανήκει στους λιγοστούς εκείνους, που, τόσο με τις πνευματικές επιδόσεις τους όσο και με τη στάση της ζωής τους, καθοδηγούνται αταλάντευτα από το ένστικτο της τελειότητας.

Μόνο από ένστικτο, χωρίς ίσως να έχει υπόψη, τις σχετικές αρχαιογνωστικές πληροφορίες, η ποιήτρια οδηγείται άσφαλτα έτσι, ώστε ο λόγος της να συνηχεί με την ιστορικότητα του τοπίου. Εκεί που την φέρνουν τα βήματα της, εκεί που εμπνέεται και γράφει αυτά τα πύρινα και πυρηνικά λόγια της, ο χώρος είναι αφραγισμένος από την προϊστορική λατρεία ενός ηλιακού θεού.

Το τοπωνύμιο **Αρακλειά**, στη Σκιοτή Πέτρα, στην κορυφή του Χαρασσώνα, μας παραπέμπει σε ναό του Ηρακλή, που όπως και οι άλλοι ηλιακοί θεοί, ο Απόλλων, ο Περσέας, ο Δίας, ο ίδιος ο Ήλιος, λατρεύονταν στις βουνοκορφές, προτού τους υποκαταστήσει ο Προφήτης Ηλίας, που το εβραϊκό όνομά του παρετυμολογήθηκε από τον ελληνικό Ήλιο και στήριζε τη μυθοπλασία για ανάληψή του στον

ουρανό με πύρινο άρμα, δηλαδή με το πύρινο άρμα του ελληνικού θεού Ήλιου.

Η περιοχή των Κυκλαδών είναι κατεξοχήν χώρος λατρείας ηλιακών θεών: Η Δήλος με τον Απόλλωνα, η Σέριφος με τον Περσέα, η Ήρακλεά, ολόκληρο το νησί στις λεγόμενες Μικρές Κυκλαδες, η Νάξος με το όρος του Ζα (του Δία), η Κέα με τον δικό της Οτζιό, η Σύρα με τον Ήρακλή του Χαρασσώνα και με τον κοσμογονικό και ερωτικό Δία-Ήλιο του αυριανού Φερεκύδη. Η σχεδόν παγκόσμια ισχυρή ηλιολατρία επέβαλε ακόμα και στους χριστιανούς να λατρέψουν τον ίδρυτή της θρησκείας τους σαν τον Ήλιο της δικαιοσύνης.

Παιανία Αττικής, Καλοκαίρι 2012.

Κυριακή, 16 Σεπτεμβρίου 2012

Ωρα: 10.30 πμ.

Ομιλία της Ντίνας Συκουτρή κατά την επίσημη δοξολογία στον Ιερό Ναό Αγίου Νικολάου Ερμούπολης για τη μικρασιατική καταστροφή του 1922, εκ μέρους του Συλλόγου Μικρασιατών Σύρου.

Σεβαστό εκκλησίασμα

Εννεανήντα χρόνια συμπληρώθηκαν αυτές τις ημέρες από το χαμό της Μικράς Ασίας.

Ποτέ στα χρονικά μια τέτοια καταστροφή δε συντελέστηκε σε τόσο μικρό χρονικό διάστημα, με τέτοια ένταση και οδυνηρό αποτέλεσμα.

Δεν θ' αναφερθώ σε ημερομηνίες και ιστορικές λεπτομέρειες, αλλά θα μιλήσω ως αυτήκοος μάρτυρας των διηγήσεων των γονιών μου, παραθέτοντας συγχρόνως και προσωπικά μου βιώματα, που αναδεικνύουν δύο πράγματα εκτός από το μέγεθος της τραγωδίας: αφ' ενός το μεγαλείο της ανθρώπινης ψυχής πάνω από εθνικούς διαχωρισμούς, θρησκευτικά πιστεύω και υποκινούμενα μίση, αφ' ετέρου τον άοκνο αγώνα των προσφύγων για επιβίωση και προκοπή στη νέα τους πατρίδα. Διότι πιστεύω, ότι υποχρέωση της δεύτερης γενιάς, εβδομήντα ετών τώρα, είναι να καταθέσει, ως ιστορική μαρτυρία, ό,τι άκουσε και ό,τι βίωσε.

Ο πατέρας μου Γεώργιος Συκουτρής του Κων/νου και της Άννας Κυμηνά γεννήθηκε το 1907 στη Σμύρνη με καταγωγή από τα Καρδάμυλα της Χίου. Κάθε 14 Σεπτεμβρίου, ημέρα εορτασμού του Σταυρού, ο πατέρας μου άνοιξε ένα κερί στη μνήμη του φίλου του Μπελή. Όταν ρωτήσαμε ως παιδιά, ποιος ήταν ο Μπελής, μας είπε ότι αν δεν ήταν αυτός εσείς δεν θα είχατε γεννηθεί.

Η καταστροφή βρήκε τον πατέρα μου 15χρονο αγόρι να δουλεύει στην οικογενειακή επιχείρηση. Όταν οι Τούρκοι μάζεψαν τους άνδρες, ο πατέρας τους, ο Γιώργης και ο αδερφός του Μιχάλης βρέθηκαν μέσα στο διοικητήριο, όπου ο θάνατος τους πλησίαζε. Οι τελευταίες λέξεις του παππού προς τα παιδιά του ήταν: «...σε λίγο θα μας σκοτώσουν, κάντε το σταυρό σας, αν κάποιος κατορθώσει να σωθεί να μη γυρίσει να κοιτάξει πίσω, να τρέξει να βοηθήσει τις αδερφές σας. Την ευχή μου...» Η σφαίρα του Τούρκου τον άφησε νεκρό. Ο Μιχάλης, άφαντος. Για χρόνια ολόκληρα οι ειδήσεις του Ερυθρού Σταυρού στοίχειωναν στα αυτιά μου, ακούγοντας καθημερινά: «αναζητείται ο Μιχαήλ Συκουτρής του Κωνσταντίνου»...* Ο πατέρας μου δεν τον έκλωψε εκεί αλλά σύρθηκε ανάμεσα σε νεκρούς και ζωντανούς και βρήκε την

ευκαιρία να πηδήξει τον μαντρότοιχο του διοικητηρίου. Εκείνη τη στιγμή ένας Τούρκος φρουρός του έλιωσε το πόδι με τον υποκόπωνο του όπλου του. Σέρνοντας ένα λιωμένο πόδι έτρεξε στη γειτονιά του και βρήκε τις αδερφές του, τη 19χρονη Μαρία που μόλις είχε χάσει τον άντρα της από τους Τούρκους, άλαλη μ' ένα μωρό στην αγκαλιά της, το μικρό Σταμάτη, και τη 14χρονη Καλλιόπη αιμόφυρτη, βιασμένη από τον κατακτητή. Αυτά τα εγκλήματα, ούτε συγχωρούνται, ούτε ξεχνιούνται.

Μέσα στη φωτιά και την καταστροφή, ο Μπελής, ο γειτονιάς του και φίλος του, αψηφώντας τη σκληρή διαταγή του Κεμάλ προς τους Τούρκους να εκτελούνται αυτοί που βοηθούν τους Έλληνες, έγινε ο κρίκος της ζωής που προσπαθεί να ενώσει την αλυσίδα της. Θρησκευτικές διαφορές, στρατιωτικές εντολές, δεν αγγίζουν τα ανθρώπινα συναισθήματα. Σε αντίθεση με την απάθεια των ομόθρησκων Συμμάχων μας απέναντι στη σφαγή και την ευθύνη που αυτή συνεπάγεται, ο Μπελής ρισκάρει τη ζωή του, φέρνει τον αραμπά και κρύβει τον πατέρα μου με τα αδέρφια του, το μωρό και την κουνιάδα του κάτω από τα άχυρα και τους κατεβάζει στην προκυμαία, για να μπουν στο τελευταίο πλοίο για την Χίο.

Κι εκεί αντίκρυσαν το χαλασμό. Κρεατομηχανή οι οπλές των αφηνιασμένων αλόγων, πάνω στα οποία αφιονισμένοι Τσέτες σαρώνουν τα πάντα. Πατπτήρι ανθρώπινων σωμάτων το «Quai», η πανέμορφη παραλία της Σμύρνης. Στραγγιστήρι του σίματος των αθώων, που έβαψε ανεξίτηλα το Αιγαίο. Βεβήλωση των θείων, βιασμοί, κρεμάλες. Και ήταν Σεπτέμβρης, ο μήνας του τρύγου.

Το ταξίδι της προσφυγίας έχει αρχίσει. Η οικογένεια για λίγο διασπάται, ο Γιώργης έρχεται στην Ερμούπολη ενώ η Μαρία, ο Σταμάτης και η Καλλιόπη μένουν στη Χίο.

Ο Γιώργης στην Ερμούπολη θα υποστεί το προσωπικό του μαρτύριο. Του κόβουν το πόδι στο γόνατο, συνέρχεται και περπατώντας με δεκανίκι μοιράζει γάλα στις γειτονιές. Όμως και πάλι ότυχος, παθαίνει γάγγραινα και για δεύτερη φορά του κόβουν το υπόλοιπο πόδι μέχρι τον κορμό. (Έμείς αργότερα, θα είμαστε τα παιδιά του πρόσφυγα, του σακάτη, του κουτσού, του ανάπηρου.) Παρ' όλα αυτά θα ορθοποδήσει, θα δημιουργήσει οικογένεια, όπως και οι αδελφές του, δική του επιχείρηση (λουκουμοποιείο – γαλακτοπωλείο) και θ' αφομοιωθεί στην τοπική κοινωνία ξεπερνώντας την όποια μικροψυχία **και προκαταλήψεις** των ντόπιων **απέναντι στους πρόσφυγες**. Και τον αγαπούν όλοι. Και παρά την τραγική φτώχεια στην οποία βρέθηκε, όπως άλλωστε και όλοι οι ξεριζωμένοι Μικρασιάτες μετά την καταστροφή διατήρησε την αξιοπρέπειά του. **Σε αυτό το σημείο αξίζει να παραθέσω μια μαρτυρία, που αναδεικνύει ανάγλυφα τη φτώχεια, αλλά και την αξιοπρέπεια των προσφύγων (Μαρτυρία καθολικών καλογριών.....)**

Από τα «Χρονικά» της Ιεράς Μονής Αδελφών Ελέους 1922 -
Ερμούπολις

ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ

Εφέτος εξαντλήσαμε κάθε απόθεμα για να βοηθήσουμε τους δυστυχισμένους πρόσφυγες από την Μ. Ασία, που κατέφθασαν στο νησί τον χειμώνα (800-900).

Τα πάντα τους έλειπαν. Νύκτα και μέρα, ζητούσαν βοήθεια και περιθαλψη. (Ρούχα, φαγητό, φάρμακα).

Ένας μεγάλος αριθμός πρόσφυγων, ιδίως παιδιά μένει σε μας την ημέρα για να μπορέσουν οι γονείς τους να εργασθούν.

Παράλληλα από το 1925 έως το 1934 φιλοξενήσαμε και μορφώσαμε πρόσφυγόπουλα από την Σμύρνη, των οποίων δασκάλα των Ελληνικών ήταν η Ζωή Ελευθερίου, όπου δίδασκε ανελλιπώς από το 1926 έως και το 1938.

Πώς να εξηγήσει κανείς σ' ένα παιδί τις φράσεις που άκουγε για χρόνια ολόκληρα «είμαστε πρόσφυγες κόρη μου», όπως έλεγε ο πατέρας μου, «είμαστε ανταλλάξιμοι» όπως έλεγε η μητέρα μου. Η μητέρα μου Χρυσάνθη Ζησίδου έφτασε από την Κωνσταντινούπολη στο τέλος του 1922, μέσω Πειραιά μαζί με τον πατέρα της Αχιλλέα Ζησίδη, τη μητέρα της Κωνσταντινιά Κοτσογιάννη, με καταγωγή από τον Μαγγανίτη Ικαρίας και τ' αδέρφια της, Νικόλαο και Δημήτριο.

Ένοιωθα και νοιώθω σίγουρη και περήφανη για την ελληνική καταγωγή μου που έχει ρίζες στο Αιγαίο. Μου την αμφισβήτησαν με τον χαρακτηρισμό είσαι «τουρκόσπορος» που αντηχεί ακόμα και σήμερα στ' αυτό μου, όταν το 1958, στη δευτέρα γυμνασίου, στο μάθημα της ιστορίας, θα μ' αποκαλέσει έτσι η συμμαθήτριά μου.

Ο παππούς μου Αχιλλέας εργαζόταν στην Οθωμανική Τράπεζα αλλά φτάνοντας στη Σύρα για να θρέψει την οικογένειά του, θα κάνει επάγγελμά του την αγάπη του για το ψάρεμα. Η δε γιαγιά μου, από την Αυστριακή Πρεσβεία της Κωνσταντινούπολης όπου δούλευε μαζί με την Αργυρώ Καραγιάννη, βρέθηκε να πλένει τσουβάλια σμύριδας στα δεντράκια του Καρέλλα, χειμώνα- καλοκαίρι μέσα στη θάλασσα.*

Τρία χρόνια αργότερα από τον ερχομό του, το Λιμεναρχείο Σύρου ειδοποιεί το μπάρμπα Αχιλλέα να παραλάβει ένα δέμα. Εύλογη η απορία του αφού δεν περίμενε τίποτα. Η έκπληξή του και η συγκίνησή του μεγάλη όταν παραλαμβάνει το δώρο που έφτασε από την Κωνσταντινούπολη με φορτηγό πλοίο. Ο Τούρκος φίλος του, του έστειλε την βάρκα του τη «Χρυσάνθη». Κάτω από την κουπαστή και τα εργαλεία της βάρκας (δίχτυα, σαίτες κτλ) είχε κρύψει όλες τις εικόνες του σπιτιού τους. Απλή αλλά σπουδαία ανθρώπινη χειρονομία που τη διέκρινε ο σεβασμός στην πίστη του φίλου του.

Σε αντίθεση με το προαναφερόμενο γεγονός, ηθική και πρακτική ευθύνη φέρουν οι ομόθρησκοι σύμμαχοι μας που για τη διασφάλιση των δικών τους συμφερόντων θυσίασαν ελαφρά τη καρδιά το καλύτερο κομμάτι του ελληνισμού εκτός πατρώας γης. Η απανθρωπιά τους συναγωνίζεται με την αγριότητα, το μίσος και την

φρικαλεότητα των Τούρκων. Τους βοήθησαν με τη στάση τους. Υποσχέθηκαν σίμα και σάρκα στο λύκο και του τα έδωσαν. Και σύμφωνα με τα λόγια της Διδούς Σωτηρίου, μια εντολή τους θα έσωζε τον ελληνισμό της Ιωνίας, η οποία όμως δε δόθηκε ποτέ.

Μυλόπετρες οι δύο συνθήκες Σεβρών 1920 και Λωζάνης 1923 που συνέτριψαν το όνειρο της Μεγάλης Ελλάδας και το μεταμόρφωσαν σε εφιόλτη. Χαρακτηριστική η προσωπική μαρτυρία του Συριανού Θεμιστοκλή Φρυδά του Ιωάννη, ο οποίος περιγράφει σ' επιστολή του (γραμμένη στη Σμύρνη το Μάιο του 1921) τον άκρατο ενθουσιασμό των Ελλήνων.

«Πάτερ μου η ημέρα αφιξεως του Βασιλέως πλησιάζει και όλη η Σμύρνη έχει μια χαρμόσυνον όψιν, το τι θα γίνει είναι απερίγραπτον... Παντού βλέπεις αφίδες με τας λέξεις «Ζήθι Στρατηλάτα» όλα τα δημόσια κτίρια είναι στολισμένα από γλομπάκια μπλέ και άσπρα και στέμματα με τα γράμματα Κ.Β.

Εις το Κορδελιό που θα είναι και τα ανάκτορα το τι γίνεται είναι αξιοθαύμαστον, ο στολισμός του είναι παράδεισος».

Έξι μήνες μετά, στις 2/11/1921, με επιστολή του στην αγγλική γλώσσα, απευθύνεται πάλι στον πατέρα του και εκφράζει το μεγάλο του φόβο για τη μετακίνησή του προς το μέτωπο αναφέροντας: «...Ο Παπαδάκης με καθησυχάζει ότι θα με στείλει στο Αϊδίνι με τρένο να μείνω δύο μήνες και μετά θα με φέρει πίσω. Ζητώ την γνώμη σας για όλα αυτά....». Ο φόβος που έκρυβαν τα λόγια του επαληθεύτηκε. Ο Στέφανος Ζεβρουδάκης εξ Ερμουπόλεως αναφέρει ότι: ο Θεμιστοκλής Φρυδάς, δ/ντής του τηλεγραφείου Σμύρνης κατά την εκστρατεία της Μ. Ασίας στην προσπάθειά του να διαφύγει συνελήφθη από τους Τσέτες και απαγχονίστηκε.

Επιτρέψατε μου να κλείσω τα παραπάνω προσωπικά βιώματα με τους παρακάτω στίχους:

1) του Γιώργη Παπάζογλου (από τα Χαῖρια μας εδώ)

Η ομορφιά της Σμύρνης, δεν ήτανε τα σπίτια και οι δρόμοι.

Η ομορφιά της Σμύρνης ήμασταν εμείς, οι Έλληνες, οι Ρωμιοί, οι Σμυρνιοί...

Και η ομορφιά των Ελλήνων δεν είναι οι τοποθεσίες, ούτε τα μάρμαρα.

Είναι η λεβεντιά που' χουνε στην ψυχή.

2) Στα κακοτράχαλα τα βουνά (στίχοι Νίκου Γκάτσου)

Δική τους είναι μία φλούδα της γής.

Και Συ Χριστέ μου τους ευλογείς.

Για να γλιτώσουν αυτή τη φλούδα,

Απ' το τσακάλι και την αρκούδα.*

Τελειώνοντας θα ήθελα να ευχαριστήσω τις Αδελφές του Ελέους οι οποίες διαφύλαξαν για ενενήντα ολόκληρα χρόνια, σημαντικές μαρτυρίες που αφορούν τους πρόσφυγες της Σύρου. Σ' αντίθεση με σημαντικούς φορείς που αβασάνιστα κατέστρεψαν απάνιο αρχειακό υλικό.

Επίσης ευχαριστώ και το Ιστορικό Αρχείο, τη μόνη κιβωτό σωτηρίας μνήμης, αφού ολόκληρη Ερμούπολη δεν αξιώθηκε να στεγάσει σ' έναν χώρο την ιστορία των Μικρασιατών Κωνσταντινουπολιτών.

Πρόσφυγες Σμύρνης

ΤΑ ΚΑΛΑΝΤΑΡΙ ΤΟΥ 1952 Β' Μέρος

Του Τάκη Κυριτσόπουλου

ΙΟΥΛΙΟΣ

-Η Σύρα συμμετέσχε στη σιωπηλή διαμαρτυρία στις 4/7 αναφορικά με τα μαρτύρια, που υφίστανται οι Κύπριοι αδελφοί από τους Εγγλέζους κατακτητές. Το πρωί της ημέρας αυτής όλα τα εργοστάσια, τα γραφεία και τα καταστήματα της πόλης παρέμειναν κλειστά μέχρι τις 10 π.μ. Κάθε άλλη εργασία είχε διακοπεί, η κυκλοφορία είχε σταματήσει και οι καμπάνες όλων των εκκλησιών χτυπούσαν παρατεταμένα.

-Η διοίκηση της ΣΕΑΣ (Σχολής Εφέδρων Αξιωματικών) αποφάσισε την αναδημιουργία της βιβλιοθήκης της, η οποία είχε λεηλατηθεί κατά την περίοδο της Κατοχής από τους Γερμανούς.

-Η εφημερίδα «Φοίνικας» της ΣΕΑΣ έκανε έκκληση προς όλους τους συμπολίτες μας να ενισχύσουν με βιβλία τη βιβλιοθήκη.

-Ιδρύθηκε στην πόλη μας το Σωματείο «Επαγγελματική Σχολή Απόρων Παιδών Κυκλαδών» του οποίου το Δ.Σ. απαρτίζεται από τους: Μαρία Δουράτσου Πρόεδρο, Ιωάννη Γκιούλη Αντιπρόεδρο, Ματίνα Μέγα Γ. Γ. Μαρία Δράκου Ταμία και Κλειώ Βρούζη, Έφη Συννέφη Σύμβουλους.

Στο εν λόγω Σωματείο περιελήφθη και η λειτουργούσα ήδη Σχολή ραπτικής και Κεντήματος.

-Κυκλοφόρησε ο εκδοθείς χάρτης της Σύρας, με επιμέλεια του αείμνηστου διάκου Ευάγγελου Μονογιού και πωλείται προς 10.000 δραχμές στο καπνοπωλείο Γ. Τοσονίδη.

-Πρόεδρος του «Σωματείου της Μερίμνης του Φυματικού» εξελέγη η Μαρία Δουράτσου

-Στις 12 και 13/7 πραγματοποιήθηκαν στη Λέσχη Ελλάς ενώπιον κοινού, οι μαθητικές επιδείξεις των σχολών πιάνου των: Χαρίκλειας Κλάδη-Σταθακοπούλου, Κλειούς Βρούζη και Αντρέ Διασίτη. Ξεχώρισαν για την δεξιοτεχνία τους οι μαθήτριες: Α. Μαστρομηνά, Κ. Σίμου, Ρ. Ξενιώτη, Ε. Αγιγινίτου, Μ. Θραψιάδου, Ν. Κουλούρη, Σ. Κάππα, Ρ. Παυλή, Β. Βαγιανού, Κ. Σίφουνα, Μ. Καφούρου, Αν Ρούσσου, Ρ. Μπουντούρη, Ν. Λουλούδη και Ζ. Μάσχα.

-Στις 9/7 συνήλθαν στη Δημαρχία, σε κοινή συνεδρίαση, τα Δ.Σ. των τριών Ιδρυμάτων, Βαρδακείου και Πρώιου Νοσοκομείου, Βαρδακείου Φθισιατρείου και Βαρβακείου Ασύλου Φρενοβλαβών, με σκοπό τη λήψη απόφασης για την ενοποίηση των υπερεστακών στοιχείων των τριών ιδρυμάτων, προς αποπεράτωση του ημιτελούς κτιρίου του Νοσοκομείου και την ίδρυση Σανατορίου 70 κλινών.

-Μια αξιόλογη εργασία έγινε από τους τελειόφοιτους τους Γυμνασίου Αρρένων πρόσφατα. Πρόκειται για την έμμετρη μετάφραση των «Συρακουσίων» ή «Αδωνιαζουσών» του Θεόκριτου με τη διδασκαλία και επιμέλεια του Γυμνασιάρχη Γεωργίου Πιτσινού.

-Θάνατος Βασ. Φουστέρη καταστηματάρχη αρτοποιίας.

-Από τη Νομαρχιακή Επιτροπή Υποτροφιών Νομού Κυκλαδων εγκρίθηκαν οι εξής υποτροφίες μαθητών:

Γυμνάσιο Αρρένων: Εμμ. Καστελάνος, Εμμ. Κυπράιος και Ν. Οικονομίδης.
Και από το Γυμνάσιο Θηλέων: Κ. Σταυροπούλου και Αλ. Δελήμπαση.

-Ο Σύνδεσμος Συριανών Πειραιώς-Αθηνών πραγματοποίησε τριήμερη εκδρομή στο νησί μας από 26 έως 28/7. Η πόλη μας υποδέχθηκε τους 280 συμπολίτες μας εκδρομείς σημαιοστόλιστη και φωταγωγημένη.

Αφίχθηκαν το βράδυ του Σαββάτου 26/7.

Για την άρτια διοργάνωση της υποδοχής ο δήμαρχος Ερμουπολέως όρισε ειδική επιτροπή Κυρίων αποτελούμενη από τις: Ευ. Καμπάνη, Σοφία Χανδακά, Μ. Δουράτσου, Φ. Διαμαντοπούλου, Κ. Παππά και Γ. Γκιούλη, επιτροπή δεσποινίδων από τις: Φ. Βαμβακάρη, Μ. Δημητριάδου και Μ. Παππά και επιτροπή κυρίων εκ των: Ευ. Μπαρμπετα, Β. Βάγια, Αντ. Μπέρτο, Εμμ. Κοτσολάκη, Στ. Αργουδέλη, Στ. Σταυρόπουλο, Π. Καμπάνη, Στ. Βαφία, Λορ. Κουμαριανό, Αθ. Δήμο, Σωκ. Καφετζόπουλο και Ι. Τόπακα.

Οι επιτροπές αυτές είχαν συγκεντρωθεί στις 8 το βράδυ στην πλατεία Κανάρη, ενώ παράλληλα το Δημαρχείο, η οδός Ερμού, η πλατεία Μιαούλη και η παραλιακή οδός είχαν διακοσμηθεί με σημαίες και λάβαρα, τα καταστήματα είχαν φωταγωγηθεί και έφεραν επιγραφές «Καλώς Ήρθατε», όσο η μπάντα του Δήμου παιάνιζε αδιάλειπτα κατά την άφιξη των επισκεπτών.

Πρώτα αποβιβάστηκε το Δ.Σ. του Συνδέσμου με το λάβαρο του έχοντας επικεφαλής τον Πρόεδρο του Αλέξανδρο Δρακάκη υπό τις επευφημίες του πλήθους, που είχε κατακλύσει την αποβάθρα.

Στην εκδρομή συμμετείχε και η ποδοσφαιρική ομάδα των εργοστασίων Ν. Φαλήρου, των συμπολιτών μας αδελφών Βελισσαρόπουλων.

Στις 10 το βράδυ οι εκδρομείς συγκεντρώθηκαν στο καφενείο «Πάνθεον» της πλατείας και στη συνέχεια παρατέθηκε προς τιμήν τους δεξιώση στη Δημαρχία.

Μετά τη δεξιώση, οι πρόσκοποι με μέριμνα της Επιτροπής Υποδοχής, οδήγησαν τους εκδρομείς σε ξενοδοχεία και κατοικίες.

Την Κυριακή 27/7 στις 09 και 30 το πρωί οι επισκέπτες συγκεντρώθηκαν στην πλατεία Μιαούλη και με τη συνοδεία της δημοτικής μουσικής μετέβησαν στον Άγιο Νικόλαο για τη δοξολογία.

Μετά τη δοξολογία σχηματίστηκε πομπή με το λάβαρο του Συνδέσμου μπροστά και με τους ήχους της μουσικής και πάλι οι εκδρομείς κατευθύνθηκαν στο Ηρών, όπου κατέθεσαν δάφνινο στεφάνι στους πεασόντες.

Ακολούθως μίλησε ο Αντιπρόεδρος του Συνδέσμου Δημήτριος Ιερώνυμος.

Μετά τη στέψη στο Ηρών οι εκδρομείς μετέβησαν εν σώματι στο Νησάκι. Όπου προς τιμήν τους διεξήχθησαν κολυμβητικοί αγώνες με συμμετοχή κολυμβητών Σύρας και Αθηνών. Πρώτευσαν και έλαβαν κύπελλα οι: Φ. Μελισάκης, Β. Μοσχάκης, Β. Θεοδώρου, Λ. Λυγεράκης, Ν. Ευμορφόπουλος, Ν. Πατέρας και Θ. Αναργύρου.

Ακολούθησε αγώνας υδατοσφαίρισης στον οποίο η ομάδα της Εργατικής Εστίας νίκησε την ομάδα της ΣΕΑΣ με 5-0.

Μετά τους αγώνες ο Δήμαρχος Επ. Παπαδάμη παρέθεσε γεύμα στο Δ.Σ. του Συνδέσμου Συριανών σε εστιατόριο του Φοίνικα.

Το απόγευμα της ίδιας ημέρας διεξήχθη στο στρατιωτικό γήπεδο ποδοσφαιρική συνάντηση μεταξύ της ομάδας των εργοστασίων Βελισσαρόπουλων και της μικτής Σύρου οπου η ομάδα Βελισσαρόπουλου νίκησε την τοπική ομάδα με σκορ 4 - 1 και κατέκτησε το κύπελλο, που είχε αθλοθετήσει ο Δήμος.

Το βράδυ ο Εμπορικός Σύλλογος Σύρου δεξιώθηκε τους εκδρομείς στη Λέσχη «Ελλάς» με τη συνοδεία πιάνων, που έπαιξαν δεσποινίδες της πόλης μας. Η εκδήλωση περατώθηκε με ομιλία του Βουλευτή Αλιπράντη.

Την επόμενη Δευτέρα 28/7 στις 09 το πρωί οι φιλοξενούμενοι ανέβηκαν στην Άνω Σύρα, όπου τους υποδέχθηκαν οι κάτοικοι με επικεφαλής το Δήμαρχο Στεφ. Προβελέγγιο, ο οποίος τους δεξιώθηκε στην Αίθουσα Τελετών του Δημαρχείου. Στη συνέχεια επισκέφτηκαν τα διάφορα αξιοθέτα του νησιού και στις 10 το βράδυ αναχώρησαν με το Α/Π «Ηλιούπολις» για Πειραιά.

-Στις 28/7 ο στρατιώτης της ΣΕΑΣ Γ. Κοππιδάκης από την Κρήτη, ενώ κολυμπούσε στη Βάρη αμέσως μετά το φαγητό, υπέστη ανακοπή καρδιάς και έχασε την ζωή του.

-Θάνατος σε νεαρή ηλικία της Άννας Παπαγεωργίου, ανηψιάς του αείμνηστου ποιητή και λογοτέχνη Δημοσθέση Λυμπερίου. Η θανούσα ασχολούταν με τη μουσική και τη σκηνογραφία.

-Πέθανε σε ηλικία 87 ετών ο παλαιός Συριανός δικηγόρος Αντώνιος Μάτεσης, ο οποίος είχε διατελέσει κατά το παρελθόν Πρόεδρος του Δικηγορικού Συλλόγου Σύρου και βουλευτής.

-Γάμος Πέτρου Βρατσαφόλη-Λέλας Δαπόντε.

ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ

-Στις 2/8 το βράδυ επισκέφτηκε το νησί μας ο Υπουργός Βιομηχανίας Ιωάννης Ζιγδης και τη επόμενη προήδρευσε συσκέψεως στο Βιομηχανικό Επιμελητήριο, όπου εξετάστηκαν διεξοδικά όλα τα απασχολούντα τη συριανή βιομηχανία ζητήματα.

-Κατά τον διενεργηθέντα διαγωνισμό υποτροφιών στο Κολέγιο Αθηνών, που χορηγεί η Κυβέρνηση των ΗΠΑ, έλαβε υποτροφία στο τμήμα θετικών επιστημών ο συμπολίτης μας Παναγιώτης Σπ. Τσαούσογλου.

-Αναχώρησε για την Αθήνα, συνοδευόμενος από τον Δημοτικό Συμβούλιο Γ. Θραψιάδη, ο Δήμαρχος Παπαδάμ, προκειμένου να υπογράψει σύμβαση δια της οποίας παραχωρούνται υλικά από τον ΕΟΤ στο Δήμο, αξίας 300 εκατομμυρίων δραχμών, τα οποία προορίζονται για την ανέγερση του Δημοτικού Τουριστικού Ξενοδοχείου στην πλατεία Κανάρη.

-Το Α/Π «Άνδρος» Της ατμοπλοΐας Νίκ. Διαπούλη πραγματοποιεί ανελλιπώς ταξίδια για Κυκλαδες και Πειραιά, όπως και τα ποστάλια της «Θηραικής Ατμοπλοΐας», «Κανάρης» και «Μιαούλης». Παραθέτω ποίημα του αξεπέραστου Μποστ για τα πλοία εκείνης της εποχής με τη σχετική ανορθογραφία:
Καραϊσκάκη κε Μιαούλι κε Κανάρι,
Πλία ανείκοντα εις Ήκον Νομικόν,
Μας μεταφέρετε πετόντας ως η γλάρη¹
Με ισητείριων πολί εικονομικόν.

-Με απόφαση του Δ.Σ του ΙΚΑ, το ενταύθα υποκατάστημα αναβαθμίζεται σε Περιφερειακό με δικαιοδοσία σε Κυκλαδες και Σάμο.

-Στις αρχαιρεσίες Λουκουμοποιών εκλέχτηκαν:
Κ. Αργυρίου Πρόεδρος, Ν. Κεχαγιάς Αντιπρόεδρος, Στ. Τσίκνας Γ.Γ., Ι. Μακρόπουλος Ταμίας και Ν. Ραγκούσης, Γ. Ρούσσος Σύμβουλοι.

-Στο Σύνδεσμο Ξενοδόχων Ύπνου και Φαγητού:

ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ

-Στις 4/10 Μοίρα του Στόλου μας επιστρέφουσα από ασκήσεις στο Αιγαίο. Ελλιμενίστηκε στη Σύρα για λίγες ημέρες. Ο Διοικητής της Μοίρας Υποναύαρχος Αθ. Σπανίδης επισκέφτηκε τις Αρχές της πόλης μας, οι οποίες ανταπέδωσαν την επίσκεψη.

Με την ευκαιρία της παραμονής της Μοίρας στο νησί, η οικογένεια Τσιροπινά δεξιώθηκε το Διοικητή, τους κυβερνήτες των πλοίων και τους αξιωματικούς στην αρχοντική βίλα της Ποσειδωνίας την εσπέρα της 6^{ης} Οκτωβρίου. Προσφέρθηκαν πλούσια εδέσματα, σίνος εκλεκτός και γλυκίσματα. Ακολούθησε χορός υπό συνοδεία ορχήστρας και το γλέντι κράτησε μέχρι τις πρωινές ώρες της επομένης. Παραβρέθηκαν οι οικογένεις Αθ. Κρίνου, Γ. Πατέρα Λιμενάρχη, Πετρίτση, Δ. Κουλούρη, Α. Κρα, Ασημομύτη, Μαυτρή και πολλές άλλες.

Το βράδυ της 7^{ης} Οκτωβρίου ο Δήμαρχος Παπαδάμη παρέθεσε επίσημη δεξιωση στη Λέσχη «Ελλάς» προς τιμήν του Ναυάρχου και των αξιωματικών στις 9/10.

-Την Κυριακή 12/10 έγινε στη Μητρόπολη των Αθηνών η χειροτόνηση του νέου Μητροπολίτη Νικοπόλεως και Πρεβέζης Στυλιανού Κορνάρου, τέως ιεροκήρυκα της Μητροπόλεως Σύρου.

-Το βράδυ της Κυριακής 19/10 ο νέος Μητροπολίτης Πρεβέζης Στυλιανός συνοδευόμενος από το Μητροπολίτη Σύρου Φιλάρετο αφίχθη στην Ερμούπολη. Ανέβηκαν στο πλοίο να τον υποδεχθούν οι Αρχές της πόλης. Ακολούθως, πεζή, οι δύο Δεσποτάδες μετέβησαν στο Μητροπολιτικό ναό, όπου συλλειτούργησαν.

-Εγκαταστάθηκε μόνιμα στην πόλη μας η μαία Γραμματική Διαμαντίδου, στην οδό Ιφιγενείας, άνωθεν πρώην φυλακών Τζιβάρα.

-Η τιμή της πατάτας στη συριανή αγορά λιανικώς έφτασε τις 400 και 500 δραχμές η οκά!

-Πιελάτης του φαρμακείου Καρβώνη-Κωβαίου λησμόνησε στην προσθήκη του καταστήματος το πορτοφόλι του, το οποίο περιείχε μεγάλο χρηματικό ποσόν.

-Μεγαλειώδης υπήρξε η στρατιωτική παρέλαση στις 28/10, η οποία πραγματοποιήθηκε στην παραλιακή οδό, με σημείο εκκίνησης την πλατεία Κανάρη.

-Από το νέο Μητροπολίτη Πρεβέζης Στυλιανό Κορνάρο χειροτονήθηκε διάκονος στον Άγιο Νικόλαο, ο Γεώργιος Βιτάλης, φοιτητής Θεολογίας και έλαβε το όνομα Φιλάρετος.

-Ξεκίνησε η προεκλογική εκστρατεία των υποψηφίων εν όψει των Βουλευτικών Εκλογών της 16^{ης} Νοεμβρίου.

-Στις 29/10 επισκέφτηκαν την Ερμούπολη και μίλησαν οι υποψήφιοι Βουλευτές Κυκλαδών Αρ. Πρωτοπαπαδάκης και Πάρις Λιαρούτσος.

-Θάνατος Ζαννή Δημ. Μιχάλοβιτς.

ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ

-Κατά τη συνεδρία της 1^{ης} /11, της Επιτροπής Κληροδοτήματος Σταματίου Πρωίου, επιλέχθηκαν για επιδότηση τα εξής κορίτσια του νησιού μας:

Ζωή Π. Βενιέρη, τραυματισθείσα κατά τον Πόλεμο, Ελένη Α.Βενιέρη, της οποίας ο πατέρας πνίγηκε σε τορπίλισθέν πλοίο, και δια κλήρου η Ελευθερία Εμμ. Δανέζη και η Ελένη Νταέλη.

-«Ο έμπορος της πόλης Τάσος Χαλαβαζής η ΡΕΞ φέρει εις γνώσιν της εκλεκτής πελατείας του ότι λόγοι υγείας των αναγκάζουν να εγκατασταθή στην Αθήνα, όπου θα συνεχίσῃ το εμπόριο στα αυτά είδη.

Παράλληλα δε, προτίθεται, να διατηρήσει το ενταύθα κατάστημα του (Σταμ. Πρωίου 27), που θα λειτουργεί υπό την διεύθυνσιν του κυρίου Δημητρίου Ι. Μηλιού».

-Προέκυψε πρόσφατα θέμα αναγνώρισης των πτυχίων των αποφοίτων της Σχολής Μηχανικών Σύρου. Ο λόγος είναι ότι οι κάτοχοι αυτών των πτυχίων δεν έχουν το δικαίωμα να ναυτολογούνται στα εμπορικά πλοία, διότι η Σχολή υπάγεται στο Υπουργείο Βιομηχανίας και όχι στο Υπουργείο Βιομηχανίας και όχι στο Υπουργείο της Ναυτιλίας.

Προς επίλυση αυτού του σοβαρού ζητήματος αναχώρησε για Πειραιά επιτροπή γονέων των μαθητών της Σχολής, την οποία παρουσίασε στην αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου Εμπορικής Ναυτιλίας ο βουλευτής Κυκλαδών Τιμολέων Πάρρης. Παράλληλα ενεργοποιήθηκαν και οι συρανοί εφοπλιστές των οποίων ο εκπρόσωπος στη Σύρα Δ. Δρίτσας δήλωσε ότι οι εφοπλιστές, των οποίων ο εκπρόσωπος στη Σύρα Δ. Δρίτσας δήλωσε ότι οι εφοπλιστές, διατίθενται να ενισχύσουν οικονομικά τη σχολή, εφόσον επέλθει η αναγνώριση της και καταστεί εφικτή η ναυτολόγηση των αποφοίτων της.

-Στις 9/11 ο υποψήφιος βουλευτής του Συναγερμού Τιμ. Πάρρης συνοδευόμενος από τα μέλη της Τοπικής Επιτροπής Γ. Θραψιάδη, Α. Δρακάκη, Μ. Λινάκη, Ι. Ρούσσο, Λαρ. Κουμαριανό και Ν. Κουμαριανό, περιόδευσε σε Βάρη και Ποσειδωνία.

-Κατά τις Βουλευτικές Εκλογές της 16 Νοεμβρίου σε όλες τις επαρχίες του Νομού μας, εκλέχθηκαν οι υποψήφιοι του Ελληνικού Συναγερμού του Αλέξανδρου Πανάγου. Σύρος:Τιμ.Πάρρης, Νάξος:Αρ. Πρωτοπαπαδάκης, Πάρος:Ευστρ. Αλπιράντης, Τήνος: Πάρις Λιαρούτσος, Μήλος: Ανδρέας Κόμης και Κέα: Γ. Ρωμανός.

Στην Επαρχία Σύρου επί 5.700 εγκύρων ψηφοδελτίων έλαβαν:
Τιμολέων Πάρρης 3.518, Ε.Πετρίτσης (Πλαστήρα) 2.181 και ο ανεξάρτητος Ε. Βαρθαλίτης, μία ψήφο!

-Στυγερή απόπειρα συζυγοκτονίας έλαβε χώρα στις 20/11 στο χωριό Δανακός του νησιού μας.

Η Στυλιανή, σύζυγος του Θόδωρου Καραμολέγκου, 25 ετών, μητέρα τεσσάρων τέκνων, αποπειράθηκε να φονεύσει το σύζυγό της Θόδωρο, πλανόδιο λαχανοπώλη, την ώρα που αυτός κοιμόταν, καταφέρουσα στο κρανίο του δύο χτυπήματα με αξίνα.

Μετά την εγκληματική πράξη της, η δράστις, εγκαταλείψασα τον τριανταδυάχρονο σύζυγό της αιμόφυρτο να σφαδάζει στο σπίτι και τα παιδιά της να κοιμούνται ανύποπτα σε διπλανά δωμάτια, κατέβηκε στην Ερμούπολη και παραδόθηκε στην αστυνομία. (Σε δίκη που ακολούθησε καταδικάστηκε σε πολιυετή κάθειρξη).

-Επισκέφτηκε την πόλη μας ο νέος Υπουργός Βιομηχανίας Αρ. Πρωτοπαπαδάκης, τον οποίο συνάντησαν οι μαθητές της Σχολής Μηχανικών και του εξέθεσαν το πρόβλημά τους.

Ο Υπουργός υποσχέθηκε στους μαθητές ότι θα επιληφθεί του θέματος. Κατά την ίδια συγκέντρωση που έγινε στα γραφεία της τοπική εφημερίδας «Θάρρος» ο

Νομάρχης ως προεδρεύων της Διοίκησης της Σχολής, ανέφερε ότι ο εκ των μελών της Διοικητικής Επιτροπής της Σχολής Μηνάς Διακάκης δήλωσε πως ο ποτε αναγνωριστεί η Σχολή, η οποία φιλοξενείται στο Δημοτικό σχολείο Κουκουλά, αυτός θα παραχωρήσει για στέγαση της σχολής τους αργούντες χώρους του Νεωρίου και των μηχανουργείων, οι οποίοι του ανήκουν, καθώς και τους υπολοίπους χώρους, που θα απαιτηθούν για την εγκατάσταση των μηχανημάτων και των εργαλείων της Σχολής προς πρακτική εξάσκηση των μαθητών.

Παράλληλα ο εφοπλιστής Νικόλαος Ρεθύμνης, υποσχέθηκε ότι θα παραχωρήσει στην σχολή τη χρήση ενός μοντέλου πετρελαιομηχανής φορτηγού πλοίου, αξίας δύο χιλιάδων λιρών Αγγλίας.

Το βράδυ της ίδιας μέρας οι εκπρόσωποι των διαφόρων φορέων του νησιού μας παρέθεσαν δείπνο στον Υπουργό το παραλιακό εστιατόριο «Ακταίον».

ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ

-Την 1^η Δεκεμβρίου, ανήμερα της εορτής του Αγίου Φιλαρέτου του Ελεήμονος, γιορτάστηκαν στο Μητροπολιτικό ναό τα ονομαστήρια του Μητροπολίτη Φιλαρέτου.

-Θάνατος του τυφλού μουσικού Γεωργίου Σπέλλα.

-Επήλθε συμφωνία μεταξύ Δήμου Ερμούπολις και Ηλεκτρικής Εταιρείας Σύρου για σύναψη δανείου, που παραχωρείται από την Κεντρική Επιτροπή Δανείων, προς αγορά ηλεκτροπαραγωγού μονάδας, καθώς και για τη μετατροπή τμήματος του δικτύου σε τριφασικό ρεύμα, που θα αποσκοπεί στην αναβάθμιση του φωτισμού της πόλης.

Το θέμα αυτό εκκρεμούσε από το 1950, λόγω διαφωνίας αμφοτέρων των μερών. Το δάνειο για τα δυο πιο πάνω σκέλη ανέρχεται σε 36.665 δολάρια και 28.332 δολάρια αντίστοιχα.

-Το άλλο σοβαρό ζήτημα της ύδρευσης της πόλης παραμένει εκκρεμές, καθώς το πηγάδι της περιοχής των Ταλάντων είναι ανεπαρκές, ενώ από το πηγάδι Κουρνούκου υδρεύεται το Στρατόπεδο.

Πιο παλιά, επί δημαρχίας Ξοχάκη, επιδιώχθηκε η χρησιμοποίηση του φρέατος Θανόπουλου, προς ενίσχυση του υδραγωγείου της Ερμούπολης. Στο πηγάδι αυτό είχε τοποθετηθεί φορητή αντλία εκ μέρους της Υδραυλικής Εταιρείας, όμως μετά από λίγες ώρες λειτουργίας, η στάθμη του παρακείμενου πηγαδιού Κουρνούκου κατέβηκε χαμηλά, με αποτέλεσμα να διακοπεί η άντληση και να εγκατασταθεί στο πηγάδι φρουρά της Σχολής, που απαγόρευε στην Εταιρεία να πλησιάσει την αντλία.

-Ο επισκεφθείς της Σύρα Βέλγος υδρολόγος Μπουλβέν, μετά από ενδελεχείς έρευνες που πραγματοποίησε, προβλέπει την ύπαρξη κοιτασμάτων νερού στις παρυφές της πόλης.

-Πέθανε η διδασκάλισσα Ειρήνη Σ. Κοντζά.

-Με εντολή του Υπουργού Βιομηχανίας Αρ. Πρωτοπαπαδάκη αφίχθη στην Ερμούπολη ο Επιθεωρητής Αλιείας Στεφανίδης, για τη λήψη ειδικών μέτρων αναφορικά με την προστασία της αλιείας και των μικροψαράδων, καθώς και για την απαγόρευση ψαρέματος από τράτες της νύχτας (πυροφάνια) γρι-γρι.

-Ο βιομήχανος Δημ. Βελισσαρόπουλος βάπτισε την κορούλα του συμπολίτη μας Σέργιου Στεργίου, στην οποία έδωσε το όνομα Παναγιωτίσα-Πέγκυ.

-Θάνατος του λάτρη της Σύρας Παλαιολόγου Σκαμπαβία.

-Αποφασίστηκε η μεταφορά της μεγάλης πλωτής δεξαμενής 12.000 τόνων από τον Πειραιά στη Σύρα.

-Πέθανε στην Αθήνα ο Ι. Ζαρμπάνος, μηχανικός Ε.Ν. και αδελφός του συμπολίτη Δημοσθένη Ζαρμπάνου.

-Ο βιομήχανος Εμμ. Χατζηλίας ενίσχυσε τη «Μέριμνα του Φυματικού» και γράφτηκε συνδρομητής με το ποσόν του ενός εκατομμυρίου δραχμών μηνιαίως.

-Το Α/Π «Χανδρής» προερχόμενο από τον Πειραιά ξεφόρτωσε στη Σύρα 1.200 τόνους σίτου για τις ανάγκες των Κυκλαδών.

-Ο διοικητής της ΣΕΑΣ Συνταγματάρχης Αντώνιος Τσιτσεκλής προήχθη σε Ταξίαρχο.

-Ανήμερα των Χριστουγέννων δόθηκε χοροεστερίδα στο Λύκειο των Ελληνίδων από το τμήμα των νεανίδων του Λυκείου.

-Ξεκίνησε την επαγγελματική του σταδιοδρομία ο νέος δικηγόρος της πόλης μας, Κώστας Κρίστινης.

-Θάνατος και μετακομιδή στην Ερμούπολη της Μαρούκλας Εμμ. Διακάκη.

-«Επισκεφθείτε το κομμωτήριο Γεωργίου Πατέλη. Γαλλική περμανάντ 40.000 δραχμές».

-«Η ποτοποιία Μιχαήλ Παλμούτσου εύχεται στην πολυπληθή πελατεία της αίσιον και ευτυχές το νέον έτος 1953.»

28/10/1952

Στρατιωτική παρέλαση στην παραλία, για την επέτειο του «ΟΧΙ»

Από την ΣΕΑ - ΣΥΡΟΥ.

Αρχείο : Δημήτρη Χάλαρη

ΝΤΟΠΙΟΛΑΙΔΑ

Επιμέλεια Ανδρέα Γ. Πασσά

συναιματος, ο	= γεμάτος αίματα
σύναψη, η	= σύνοψις, συνολική καταγραφή
συνενογμέμαι	= συνεννοούμαι
συνερισιό, το	= μνησικακία
συνθεμένος, ο	= απαρτιζόμενος, συντεταγμένος
συνόκαιρος, ο	= σύγχρονος, συνομήλικος
συνομπλαίνει (μου) =	(μου) μπλαίνει ιδέα, υποψιάζομαι
συνόμπε (μου)	= (μου) μπήκε ιδέα, υποψιάζομαι
συνομπήκε (μου)	= (μου) μπήκε ιδέα, υποψιάστηκα
συνονογμέμαι	= συνεννοούμαι
συνορισιό, το	= μνησικακία
συνταξιούρχος, ο	= συνταξιούχος
συντρέχτρα, η	= αρωγός στην ανάγκη συνανθρώπων
σύσυρο, το	= τσιγαρίδα πέτσας χοίρου
σύσκατος, ο	= λερωμένος με ακαθαρισίες
συχριστος, ο	= αλλοιωμένος, λερωμένος, μπερδεμένος
σφέλα, η	= φετούλα φρούτου, τυριού κ.λ.π
σφαγίκι, το	= σφαγμένο ζώο, σφαγή
σφιντίλι, το	= ειδος πτηνού, μτφ. βιαστικός, ταχύς
σφουλιδιά, η	= αταξία, ακαταστασία, πονηριά
σχολνάω	= τελειόνω εργασία ή μαθήματα
σώνει	= φτάνει, αρκεί, τελειώνει

Γεννήθηκα στην Ερμούπολη

Απλωσα την καρδιά μου
στην μαρμάρινη πλατεία
μοζύ με τα περιστέρια
και τα παιδιά
Χόρεψα στους πεντακάθαρους κήπους
με τα κιόσκια
και τις μπουκαμβίλιες
Ανάσσανα το μύρο των γιασεμιών
και της γαρδένιας
Γνώρισα τις ποληές στητές κυρίες
καθισμένες στους βελούδινους καναπέδες
Με κέρασαν φοντάν και σπιτική βισινάδα
Με κάλεσαν τα καλοκαίρια
στις βραδυνές τους βεγγέρες
στα κιόσκια του Πισκοπιού η των Χρούσσων
ΜΕ σεργιάνισαν στους μπαξέδες
με τα συντριβάνια και τις αιώρες
Ηπια φρέσκο γάλα, το ξημέρωμα, στις εξοχές
Μέθυσα από το άρωμα του μούστου
-ελπίδα για χειμωνιάτικες, νυχτερινές
πανδαισίες-
Μύρισα δυόσμο και δενδρολίβανο ή θυμόρι
στις πλαγιές της Επάνω Μεριάς
Χτύπησα τα σκουριασμένα ρόπτρα
των ποληών αρχοντικών,
μα κανείς δε μάνοιξε..
Σ'ένα πορτραίτο με χρυσή κορνίζα
κλείσανε τις μορφές σας..
Τ'όνομά σας χαράχτηκε
σε μαρμάρινες πλάκες,
κύριε Πετροκόκκινε, Πρώιε ή Ροδοκανάκη
Είδα τον γερό λούστρο,
ποληό πρόσφυγα του'22,
να λέει παραμύθια
και να γυαλίζουν από όνειρα
τα μάτια των παιδιών..
Απόκτησα το πρώτο μου κομπιούτερ
μετρώντας
τα κουμπιά του Μιαούλη
Βαφτίστηκα στα Κύματα του λιμανιού
Τραγούδησα παράφωνα καντάδες
-παράφωρος ο έρωτας της μιάς βραδυάς-
κι έπειτα μέθυσα με φίλους στου «Τεμπέλη»
Εκλαψα, Αγόπησα, Σ' αγάπησα
Γεννήθηκα στην Ερούπολη!

Θόνος Γ. Θραψιόδης

Σημείωση : Το ποίημα αυτό μελοποιήθηκε από την Κύπρια Συνθέτη Anastasia Guycos παρουσιάστηκε στο Θέατρο Απόλλων.
Την παρουσίαση του Bίντεο θα δείτε στην επιλογή «Bίντεο

Του Τάκη Κυριτσόπουλου

ΤΟ ΠΑΛΗΟ ΛΙΜΑΝΙ...

Βολτίταες στο ψιλόβροχο κι ατάκες
φλερτάκια στα στενά της αγοράς,
ρεκλάμες καθρεφτίζονται στις πλάκες
ναύτες τρυπώνουν μεσ' τα σπίτια της ...χαράς

Δένει η ψιχάλα με το ντέφι και το ούτι,
με το γρανίτη του αλόγου η πεταλιά,
στις χαμοκέλλες ξαναστρώσανε μπαρμπούτι,
στο καλντερίμι αλυχτάνε δυό σκυλιά.

Ξεβράζει τασφλια και σκουπίδια η ασοροκάδα,
σερβίρει ένα γκαρσόν γιαβάς-γιαβάς.
Πως πάει στον κρύο τον καιρό η φασολάδα,
πως πάει η ρέγκα, το κρομμύδι κι ο χαλβάς !

«Λιάζει» ο Μπούμπας το χταπόδι μεσ' τις σήτες,
σκαμπανεβάζει μια ταινία στο πανί,
πήραν τις στράτες του ντουνιά οι ψωμοζήτες,
τρίζει στη δέστρα όδειας μαούνας το σχοινί.

Στρογάλι, ούζο και ρακή στα καφενεία,
ντολμά-γιαπράκι μετά «οίνου σπιτικού».
Στου Μπακαλιάρου απόψε έχει έγχρωμη ταινία
Και καραγκιόζη πλάι στου Περατικού.

Σβήνει η ζωή τα βερεσέδια με σφουγγάρι
κι ένα γλαρόνι χαμηλώνει για να δει
πως ασημώνει το αμούστακο φεγγάρι
στο έρημο λιμάνι ένα δεκάχρονο παιδί.

Γυμνοί φωτίζουν γλόμποι τις ταβέρνες,
στους φαροπάγκους... ξεπηδά ροχαλητό.
Χωροφυλάκων ανεμίζουνε οι χλαιίνες,
ενώ αγκαλιά χορεύουν άσμα λαϊκό.

Δυνάμως' η βροχή κι η ανεμοδούρα,
το ράδιο δίνει «απαγορευτικό».
Δε θα σαλπάρει το καΐκι για τα Γιούρα,
πρυμάτσες έδεσε μπροστά στο «Ηλεκτρικό»

Η φωτογραφία είναι από το βιβλίο του
Δημήτρη Χόλαρη «Ερμούπολη του Χτές-1»

To «Εφάπλωμα»

Μας χαρίστηκ' ένας ήλιος
και μια γη, για να πατούμε
μας χαρίστηκ' η ζωή
κι' ένας νούς για να σκεφτούμε

Στη ζωή «εφάπλωμα» ο νούς,
μοναδικό, μοναχικό
ακόρεστος στην πλεύση ο νούς
κι' αυτό είναι τραγικό.

Τα «εφαπλώματα» γίνονται ένα...
Το «ένας για όλους» τρέπεται σε «όλοι για έναν»

Ο ανέστιος στον ουρανό μαργώνει
ο πένης το κενό βιώνει.
Το βρέφος στην αταξία μεγαλώνει.
ο μωρός στο σκότος του φουσκώνει.
Ο αλήτης παροδικά γλυτώνει.
Ο σοφός τη σοφία του στον άνεμο απλώνει
κι' ο «Νούς»-ληστής τη μετριότητά του καμαρώνει.

Μα όλοι στο ένα «εφάπλωμα»
ζητούν τη ντροπή και τη γύμνια τους να κρύψουν,
από το φως του ήλιου,
της αλήθειας, που πρόδωσαν.

'Ένα «εφάπλωμα» πόσο θ' αντέξει;
Το χάος..χάος πάντα θα βρέξει

Μας χαρίστηκ' ένας ήλιος
και μια γη, που τη φθονούμε.
Μας χαρίστηκ' η ζωή
και με το νού την καταργούμε.

Σάλος

Ta ...Κεντίδια

Με το βελόνι κεντημένα
απ' της γιαγιάς το χέρι,
-γιαγιά στοργής λημέρι-
μέρα και νύχτα παιδεμένα
ώρες-ώρες ατέλειωτες
ώρες ζωής αχρέωτες...

Στης εγγονής, στολισμένα
Των πιατικών το ράφι,
μοιάζουν οπούναι με χρυσάφι
τα σκεύη πλουσισμένα.
Θύμισες αρυτίδωτες
Μνήμες αξερίζωτες.

Απομεινάρια δικαιωμένα
πολιών εθίμων. Στράφι
πηγαίνει το χρυσάφι
του «μέτρου»... αλογισμένα.
Του σύγκαιρου, ξαρμάτωτες
κενοδοξίες και, .ανοχύρωτες.

Του χρόνου τα μαζεμένα
αποκαίδια, αποφάγι
στο μέλλον και ψεγάδι.
«Της μοίρας τα γραμμένα;»,
Φτερούγες ασκελέθρωτες
μαύρες κι' εξαθλίωτες

Άμποτε πότε ματανιωμένα
ο άνθρωπος να νιώσει
της ζήσης τα καμωμένα;
Κι' απ' το παρελθόν κάτι να σώσει
αφού η ζωή ποτέ δεν είναι ίδια
κι' ωχρά γίνονται τα κεντίδια

Σάλος

'Έκπτωτοι Άγγελοι

Πώς να σκοτώσω την πανσέληνο;
Έκπτωτοι Άγγελοι την κυκλώνουν
Μυριάδες στρατιές σε ουράνιες σκάλες ανεβοκατεβαίνουνε
και σε κύκλο χορεύουνε
με φτερά τσακισμένα απ' τον πόνο

Τον παράδεισο στη θέα Σου άφησαν
πλάνεψες και την Αγιοσύνη
Φωτοστέφανο τη λάμψη Σου πέρασαν
πριν του ήλιου το φως ανατείλει

Κι ύστερα το ξημέρωμα
που θα σβήσει την πλάνη
τί θα πεις Κόρη στους Άγγελους
που αμάρτησαν για τη δική Σου χάρη;

Νατάσσα Ν. Οικονομοπούλου

Του Ευάγγελου Ν. Ρούσσου

Ερμούπολη του έρωτα και του θανάτου,
κοντά σου έζησα χίλιους έρωτες,
κοντά σου πέθανα τους χίλιους θανάτους.

Ερμούπολη των οραμάτων,
Ερμούπολη της φθοράς.

Πόλη του πλούτου και της φτώχειας,
του κομπασμού και της καταφρόνιας,
της σπατάλης και της ταιγκουνιάς.

Πόλη της μέρας και της νύχτας,
των γραμμάτων και της αιμορφωσιάς,
του φωτισμού και του σκοταδισμού.

Πόλη της τιμής και της ξετσιπωσιάς,
της καλαισθησίας και της κακογουστιάς,
της ευρωστίας και της καχεξίας.

Πόλη της μεγαλοψυχίας και της μικρόνοιας,
της συμπόνιας και της αναλγησίας,
της αγωνίας και της κραιπάλης.

*****

Τα νιάτα στον αστερισμό της στέρησης,
χρυσάφι τα όνειρα.
Στ' αρπάγια της οδύνης
οι ελπίδες έπαιζαν βιολιά.

Μεταξωτά και ντρίλια, βελούδα κι αλατζάδες
τα λάβαρα, σου Ερμούπολη.

Παιδιά σου εκείνα που τους χάρισες τα πλούτη,
παιδιά σου εκείνα πού τους στέρησες το γάλα.

Έζησες την καταφρόνια του περίγυρου,
έζησες το θαυμασμό του περίγυρου,
ψυχή πολιορκημένη από το φως και το σκοτάδι.

Το φως και το σκοτάδι της Ερμούπολης,
το φως και το σκοτάδι της ψυχής μου.

ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΛΑΖΑΡΕΤΤΩΝ
Έδρα Λαζαρέττα Ερμούπολης Σύρου

Σε μια από τις ωραιότερες περιοχές της Σύρου έρχεται να δραστηριοποιηθεί ο νεοσύστατος Πολιτιστικός Σύλλογος Λαζαρέττων, τα εγκαίνια του οποίου θα πραγματοποιηθούν την Κυριακή 2 Σεπτεμβρίου 2012 και ώρα 19:00, στο Θεατράκι «Ευανθία Καϊρη»

Τα προβλήματα είναι μεγάλα σε μια από τις πλέον υποβαθμισμένες περιοχές της Ερμούπολης, αλλά τα όνειρα, οι στόχοι και οι φιλοδοξίες μας ακόμα μεγαλύτερες.

Σε μια ιδιαίτερα κρίσιμη οικονομική και κοινωνική περίοδο για τη χώρα μας, η ανάγκη των κατοίκων και φίλων της περιοχής, για την αξιοποίηση και βελτίωση της επί χρόνια παραμελημένης και επιβαρυμένης υγειονομικά περιοχής του αξιόλογου από κάθε πλευρά οικισμού, μας ώθησε στη δημιουργία αυτού του συλλόγου.

Ο μεγαλύτερος στόχος και το ακριβότερο όραμα μας είναι το αναφαίρετο δικαίωμα όλων των ανθρώπων: Η ποιότητα ζωής των κατοίκων!

Όλοι βλέπουμε και αναγνωρίζουμε τη συνεχιζόμενη τεράστια επιβάρυνση και υποβάθμιση που υφίσταται ο οικισμός, με μεγαλύτερο πρόβλημα τη λειτουργία του Βιολογικού Καθαρισμού και του υποσταθμού του μέσα στον οικισμό! αλλά και τις άλλες οχλούσες δραστηριότητες όπως η ΔΕΗ, η αμμοβολή κλπ.

Με την αρωγή του Δήμου και των αρμόδιων φορέων θα αγωνιστούμε να αναδείξουμε τη σπάνια πολιτιστική κληρονομιά της περιοχής μας και τα αξιόλογα ιστορικά κτίρια που κληρονομήσαμε για τους κατοίκους των Λαζαρέττων και την ομορφιά της πόλης μας.

Άμεσοι στόχοι μας αποτελούν ο καθαρισμός του περιβάλλοντα χώρου και ο φωτισμός των κτιριακών εγκαταστάσεων του λοιμοκαθαρτηρίου – φυλακών και πρωτίστως η αξιοποίησή τους ως αρχιτεκτονικό και ιστορικό μνημείο για τη Σύρο και την Ελλάδα ολόκληρη.

Ένα μοναδικό μνημείο «μαρτύριο» της νεώτερης ιστορίας μας, που θεωρείται το «αριστούργημα» όλων των έργων του Βαυαρού αρχιτέκτονα Βίχελμ φον Βάιλερ, από το οποίο ο επισκέπτης φεύγει με την εικόνα της εγκατάλειψης, της λεηλάτησης και κυρίως του φόβου μήπως τελικά καταστραφεί ολοκληρωτικά.

Σε συνεργασία με το Δήμο Σύρου – Ερμούπολης θα διερευνηθεί η δυνατότητα ίδρυσης μνημείου Θεόφιλου Καϊρη, ο οποίος άφησε την τελευταία του πνοή σε ηλικία 70 χρονών στις φυλακές

Λαζαρέττων, η ταφόπλακα του οποίου βρέθηκε στην αυλή του Αγίου Ελευθερίου.

Άλλες επιδιώξεις μας αποτελούν ο καθαρισμός του περιβάλλοντα χώρου και των κτιρίων του παλιού τηλεγραφείου, η δενδροφύτευση του Αγίου Ελευθερίου και της ευρύτερης περιοχής, η αποκατάσταση και ο εξωραϊσμός της παιδικής χαράς κλπ.

Επίσης σε συνεργασία με το Λιμενικό Ταμείο Σύρου παρακολουθούμε τη διαδικασία για τη δημοπράτηση της μαρίνας και τη μελλοντική διαχείρισή της, που θα δώσει πνοή στον οικισμό.

Με ένα ενεργό ανθρώπινο δυναμικό στρατευμένο αγωνιζόμαστε για τη διάσωση και διάδοση της λαϊκής μας κληρονομιάς, της παράδοσης και των εθίμων, όπως τα Κούλουμα της Καθαρής Δευτέρας, η γιορτή της γαρίδας κλπ.

Επίσης με γνώμονα την ανάδειξη της τέχνης, της μουσικής, και του πνεύματος, θα δημιουργηθεί ένα καλλιτεχνικό στέκι με μόνιμες δραστηριότητες, όπως εκθέματα, παζάρι, παραστάσεις καραγκιόζη και κατασκευή φιγούρων, εργαστήριο ζωγραφικής και ξυλογλυπτικής, κουκλοθέατρου δανειστικής βιβλιοθήκης για μικρούς και μεγάλους, μουσικά δρώμενα κλπ προκειμένου να παράγουμε πολιτισμό έτσι όπως τον ονειρευτήκαμε.

Επειδή Πολιτιστικός Σύλλογος σημαίνει συλλογική δουλειά, στον πολιτισμό, εθελοντική εργασία, προσφορά και αλληλεγγύη, αναζητούμε ανθρώπους με ιδέες και κοινά οράματα που θέλουν να προσφέρουν να γίνουν τα Λαζαρέττα, το στολίδι της ιστορικής πόλης μας, της Ερμούπολης, της πρωτεύουσας της κομψότητας και της αρχοντιάς.

Ζητάμε συμπαράσταση, συμμετοχή και αρωγούς στο δύσκολο έργο που ξεκινάμε.

Ζητάμε σεβασμό στα Λαζαρέττα.

Η Γεν. Γραμματέας

Ανδριάνα Ζερβάκη

Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ ΚΑΦΕ

Το πιο διάσημο ρόφημα στον κόσμο...

Ο καφές δημιουργεί τη σπιτική θαλπωρή και την αισθηση της θερμής υποδοχής καθώς μας τυλίγει το άρωμα του φρεσκοκομμένου αχνιστού καφέ που ψήνεται στη φωτιά.

Όταν ο γιδοβοσκός Καλδής από την Αιθιοπία – όπως μας λέει ο μύθος – παρατηρούσε έκπληκτος τις καταίκες του να χοροπηδούν ζωηρά κάθε φορά που τύχαινε να μασουλήσουν τους γυαλιστερούς κατακόκκινους καρπούς από ένα φυτό της περιοχής, δε μπορούσε να φανταστεί ότι είχε ανακαλύψει το «μυστικό» για το πιο διάσημο ρόφημα του κόσμου. Το είπε στο Αβά του. Πεπεισμένος πως ο αβάς ότι ήταν θέλημα Θεού μάζεψε τους καβουρδισμένους πιο κόκκους από τη φωτιά, τους ανακάτεψε με νερό και έφτιαξε έτσι το πρώτο φλιτζάνι καφέ, δίνοντας σε όλους τους μοναχούς του να δοκιμάσουν. Το ρόφημα αυτό θα τους βοηθούσε να μένουν ξύπνιοι όλη τη νύχτα για τις προσευχές τους !

Ο κόκκος του καφέ είναι το κουκούτσι ενός καρπού που μοιάζει με κεράσι. Προέρχεται από την καφέα (λατ. Coffea) που είναι σειθαλές δέντρο, ζει σαράντα περίπου χρόνια και μπορεί να φθάσει μέχρι 8 μέτρα ύψος.

Η ανατολική Αφρική και η Αραβία, Κεντρική Αμερική, η Ασία και τα νησιά του Ειρηνικού παράγουν καφέδες με τις πιο εξωτικές γεύσεις. Έχουν μια γεμάτη, οπαλή, πλούσια γεύση και σπιρτόδα.

Κατ' άλλους, η ανακάλυψη του καφέ οφείλεται σε κάποιον εξόριστο σείχη που κατέφερε να επιβιώσει πίνοντας το αφέψημα από τους σπόρους ενός άγνωστου φυτού που φυόταν στην περιοχή. Όταν ο σείχης γύρισε στην πατρίδα του, μετέφερε ορισμένους από τους πολύτιμους αυτούς σπόρους.

Είναι γεγονός πάντως πως η πατρίδα του καφέ είναι η Αιθιοπία, απ' όπου Άραβες έμποροι μετέφεραν τα πρώτα καφεόδεντρα στη χώρα τους.

Υπάρχουν τουλάχιστον 25 είδη καφέας αλλά τα πιο γνωστά είναι η Arabica και η Robusta .

Ο καφές διαδόθηκε αργότερα στην Κωνσταντινούπολη όπου υπήρχαν πολυτελή καφενεία και από εκεί έφθασε στη Βενετία όπου και ο Πάπας το ενέκρινε και το ευλόγησε.

Οι Άραβες προσπάθησαν να επιβάλουν σκληρό έλεγχο απογορεύοντας τη μεταφορά καρπών έξω από τη Χώρα εάν δεν ήταν καβουρδισμένοι.

ΑΦΙΕΡΩΜΕΝΟ ΕΞΑΙΡΕΤΙΚΑ ΣΤΗΝ ΕΝΡΙΕΤΑ ΛΑΚΣ

Ήταν μια μαύρη καπνεργάτρια στην Αμερική από οικογένεια σκλάβων. Μια γυναίκα άγνωστη, όμως η πιο σημαντική στην ιστορία της σύγχρονης ιατρικής. Τα καρκινογόνα κύτταρα της μήτρας της τα οποία το 1951 την οδήγησαν στο θάνατο σε ηλικία 31 ετών, ήταν σαν να είχαν μια ζωή από μόνα τους κι αυτό αποδείχτηκε κατά τη διάρκεια της βιοψίας. Τα καρκινογόνα κύτταρά της αφαιρέθηκαν μετά το θάνατό της χωρίς τη συγκατάθεση των δικών της. Ονομάστηκαν Hela από τα αρχικά της. Τα κύτταρα αυτά άρχισαν να αναπαράγονται μόνα τους σε εργαστήριο του νοσοκομείου Χόπκινς και δε σταμάτησαν να πολλαπλασιάζονται.

Οι επιστήμονες έχουν χρησιμοποιήσει περίπου 50 τόνους των κυττάρων αυτών, αποκαλύπτοντας μυστικά για θέματα γήρανσης και καρκίνου. Βοήθησαν στο να αναπτυχθεί το εμβόλιο της πολιομυελίτιδας για την τεχνική γονιμοποίηση και τον έρπητα.

Η Ενριέτα Λάκς είχε πέντε παιδιά τα οποία πρόλαβε να μεγαλώσει.

Η περίεργη αυτή ιστορία ήρθε στο φως της δημοσιότητας με την έκδοση του βιβλίου που έγραψε η Ρεμπέκα Σκλουθ «Η αθάνατη ζωή της Ερνιέτας Λάκς». Σ' αυτό αναφέρει με λεπτομέρειες το φτωχικό σκηνικό στο οποίο ζει ακόμη και σήμερα η οικογένειά της στη Βαλτιμόρη. Οι απόγονοί της δεν έχουν πάρει σέντες από τα τρισεκατομμύρια κύτταρα που χρησιμοποιούνται σ' όλο τον κόσμο. «Εάν η μητέρα μας ήταν τόσο σημαντική για την επιστήμη, γιατί εμείς δεν έχουμε καμία ιατροφαρμακευτική περίθαλψη;»

Το 2001 ο Αυστριακός ερευνητής στο Χοπκινς Κριστώφ Λενγκάουερ προσκάλεσε την οικογένεια στα υπόγεια των εργαστηρίων, όπου και παρακολούθησαν στους δοκιμαστικούς σωλήνες κύτταρα της μητέρας τους και την κυτταρική διαίρεση.

«Είσαι διάσημη» μουρμούρισε η κόρη της Ντέμπορα, «απλά κανείς δεν το γνωρίζει».

Φροντίδα Ελένης Χατζήρη

Μικρές Ειδήσεις

ΑΞΙΟΣΗΜΕΙΩΤΗ ΔΙΑΚΡΙΣΗ

- Στις 12/05/2012 στο Ίδρυμα "Μιχάλης Κακογιάννης", ο μαθητής της Α' Λυκείου του ιδιωτικού εκπαιδευτηρίου "Η Ελληνική Παιδεία" Ηρακλείου Αττικής, **Λευτέρης Σοφράς**, πήρε το Α' Βραβείο καλύτερου ρεπορτάζ στον 19^ο Πανελλήνιο Διαγωνισμό Μαθητικού Εντύπου που διοργάνωσε η εφημερίδα "ΤΑ ΝΕΑ".

Ο Λευτέρης είναι εγγονός των συντοπιτών και μελών του Συλλόγου μας **Μανώλη** και **Ελένης Παύλου**.

Με αφορμή τη βράβευσή του, στις 8, 9 και 10 Ιουλίου 2012, μετά από πρόσκληση του Ευρωβουλευτή κ. Κουμουτσάκου, επισκέφθηκε τις Βρυξέλλες με ομάδα μαθητών, ξεναγήθηκε στην πόλη και πήρε μέρος σε συνέδριο για την ενδοσχολική βία που διοργάνωσε το Ευρωκοινοβούλιο.

- -Ανέλαβε καθήκοντα Προέδρου στο ευαγές Γηροκομείο Ίδρυμα «ΑΓΙΟ ΠΑΝΤΕΛΕΗΜΟΝΑ» το μέλος μας δικηγόρος Νικήτας Γρυπάρης.
- -Την γενέτηρα του Σύρο επισκέφθηκε ο Μητροπολίτης Πολυάνης και Κιλκισίου κ. Εμμαν. Σιγάλας ο οποίος χοροστάτησε στον Ι. Ν. Αγ. Αντωνίου στο Μ. Γυαλό στις 22 Αυγούστου προς τιμή της Παναγίας της Θαλασσινής.
- -Εθεάθη αθέατος, τον Αύγουστο, στην αγορά της Σύρου, να κάνει τα ψώνια του ο γνωστός από την σύντομη θητεία του ως Υπηρεσιακός Πρωθυπουργός ο Παναγιώτης Πικραμένος.

ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ ΠΟΥ ΕΓΙΝΑΝ

ΣΥΝΕΣΤΙΑΣΗ ΣΤΗΝ ΣΥΡΑ

Στις 17 Αυγούστου το βράδυ έγινε η καθιερωμένη συνεστίαση του Συνδέσμου Συριανών στο Dolphin Bay στον Γαλησσά, γύρω από την πισίνα.

Φαγητό, ποτά, πολύ Καλή Μουσική από τον Πέτρο Παλαιολόγο και ...χορός

Η προσέλευση του κόσμου ήταν ικανοποιητική, αλλά όχι αυτή που περιμέναμε δύναμεις προηγούμενες χρονιές.

ΕΠΙΜΝΗΜΟΣΥΝΟΣ ΔΕΗΣΗ

Στις 20 Αυγούστου έγινε στον Ι.Ν Αγ. Γεώργιου εψάλλη επιμνημόσυνος Δέηση για τους μεγάλους ευεργέτες της Σύρου αδελφούς Νικόλαο και Μηνά Ρεθύμνη και έγινε τρισάγιο στον τάφο.

Στη συνέχεια, με πρωτοβουλία του Συνδέσμου Συριανών έγινε τρισάγιο στις προτομές που υπάρχουν στο άλσος του Αγ.Νικολάου.

Παρευρέθησαν Ο Πρόεδρος του Συνδέσμου και μέλη του Δ.Σ καθώς και αρκετά Μέλη και Φίλοι μας.

Προγραμματίζουμε τις πιο κάτω εκδηλώσεις:-

Στις 07/11/12 ημέρα Τετάρτη και ώρα 7 μμ θα γίνει ομιλία από τον κ. Δημήτρη Λούκα, Πρόεδρο της Ενωσης Δημοσιογράφων και Συγγραφέων Τουρισμού Ελλάδος, με θέμα «Ο Συριανός ποιητής Ευάγγελος Ασπιώτης και η Λαογραφία της Σύρου στην ποίηση»

Ο ετήσιος εορτασμός του Αγίου Νικολάου θα πραγματοποιηθεί την Κυριακή 9 Δεκεμβρίου 2012, στον Ι. Ναό του Αγίου Γεωργίου Καρύτση.

Μετά, όπως κάθε χρόνο, θα προσφερθεί καφές στην αίθουσα του Συνδέσμου.

ΕΟΡΤΑΓΟΡΑ ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΩΝ

Σας πληροφορούμε ότι η Χριστουγεννιάτικη Εορταγορά του Συνδέσμου (Bazaar), θα πραγματοποιηθεί στη αίθουσα μας την Παρασκευή 30η Νοεμβρίου και το Σαββάτο 1η και Κυριακή 2ο Δεκεμβρίου 2012.

Παρακαλούμε τα Μέλη και τους Φίλους μας όπως ενισχύσουν με την παρουσία τους την προσπάθεια μας.

Θα σας περιμένουμε **ΟΛΟΥΣ !!!**

ΔΩΡΕΕΣ ΣΤΟΝ ΣΥΝΔΕΣΜΟ ΜΑΣ

Περίοδος 01/07 - 30/09/2012

Για Φιλανθρωπικούς σκοπούς και ανάγκες του Συνδέσμου
Θερμα τους Ευχαριστούμε

Με Ημερολογιακή Σειρά

Όνομα

Ποσόν

Ανόνυμος	50
Τουλιάτος Κωνσταντίνος Στη Μνήμη Σταύρου Μιχάλοβιτς	50
Ανόνυμος Συριανός	300

**Σας υπενθυμίζουμε τον Αριθμό
Λογαριασμού μας
στην Εμπορική Τράπεζα 8 4 3 8 8378
για οσους επιθυμούν να καταθέσουν μια
δωρεά
ή να πληρώσουν την συνδρομή τους**

ΕΠΙΤΥΧΙΕΣ

-Ο Καραμολέγκος Βασίλειος , εγγονός Κωβαίου -Γκότση Λιννας και Γεωργίου Γκότση, γιός του Γεωργ. Και Φωτεινής Καραμολέγκου, πέρασε στο Τμήμα Πολιτικής και Δημόσιας Διοίκησης Πανεπιστημίου Αθηνών.

-Ο Απόστολος Κων/νου Φρίμας, γιος της καθηγήτριας Παιδιάτρου Νεογνολόγου Πανεπιστημίου Ρίου, Νατάσας Βαρβαρήγου, αποφοίτησε από την Ιατρική Σχολή Αλεξανδρουπόλεως .

-Η Πλυτά Κυριακή, παιδί του Φραγκίσκου και Ευγενίας Πλυτά, πήρε πτυχίο στην Κοινωνιολογία του Παντείου Πανεπιστημίου Αθηνών.

-Ο Χατζήρης Ευάγγελος του Αλεξάνδρου, πήρε το πτυχίο Μηχανολόγου Μηχανικού, Εθν. Μετσόβιου Πολυτεχνείου.

-Η Κοντροφρυού Μαρία κόρη της Αναστασίας και του Ιωάννη Κοντοφρυού έλαβε το μεταπτυχιακό της δίπλωμα στη «Συμβουλευτική Ψυχολογία- Ειδική Αγωγή της εκπαίδευσης και της υγείας»

ΓΑΜΟΙ

-Ο Μαρινάκης Ευάγγελος του Γρηγορίου και της Γερτρούδης και η Χρυσάνθη Σεμερτζή τέλεσαν τους γάμους τους στις 7 Σεπτεμβρίου στον I.N. Ευαγγ. Θεοτόκου στην Κομοτηνή.

-Ο Γιάννης Κολότος και η Αλεξάνδρα Μαγγανό, γιός του Κώστα και Μπήλιως Κολότου στις 14 Ιουλίου τέλεσαν τους γάμους τους στον I. N. Αγίου Ιούδαρου στο Λυκαβηττό.

- Στις 30 Ιουνίου τέλεσαν τους γάμους τους στο I. N. Μεταμόρφωσης Σύρου η Κυριακή Βλαχάκη, κόρη της Παρθενόπης και του Θεόδωρου Βλαχάκη μετά του Φωτίου Σιγανού.

- Ο Κων/νος Κυριακού-Μπουντούρης και η Νικολέτα Βούλγαρη (παιδιά του Κυριάκου και Ιασβέλας Παπανδρουλάκη, τέλεσαν τους γάμους τους στο I.N. Αγίας Παρασκευής, την 1 Σεπτεμβρίου.

-Ο Σεβαστιανός Ρούσσος γιος της Βαμβακάρη Φλώρας και του Ιωάννη Βαππιστή και η Ρενέ Κουτελάκη (κόρη Αμάντας και Χάρη Κουτελάκη) τέλεσαν τους γάμους τους στις 25 Αυγούστου στον Καθολικό I.N. Αγίου Νικολάου στη Χώρα Τήνου.

ΓΕΝΝΗΣΕΙΣ

-Το ζευγός Γιάννη Ανδρειωμένου και Μαρούλας Ψόλτη στις 3 Αυγούστου, απέκτησαν κοριτσάκι. Είναι εγγονάκι της Ντίνας Συκουτρή-Ανδρειωμένου.

-Το ζεύγος Σόνια Γριδάκη και Νικολ. Πρίντεζη, απέκτησαν κοριτσάκι στις 24 Αυγούστου. Είναι εγγονάκι της Βούλας και του Δημ Γριδάκη.

-Το ζεύγος Νικολάου Αδάμ Ανδρεάδη και η σύζυγος Δαρια, στις 18 Ιουνίου απέκτησαν κοριτσάκι.

Είναι εγγονάκι του Αδάμ (Μάκη) και της Καλλιόπης Ανδρεάδη.

-Το ζεύγος Ελένης και Γεωργίου Φλεριονού, Χαμηλοθώρη Λάμπρου την 1 Σεπτεμβρίου απέκτησαν κοριτσάκι. Είναι εγγονάκι Σμαράγδας Αντ. Μπόνη και Γεωργ. Φλεριανού.

-Το ζεύγος Μιχάλης Προβελέγγιος και η Ευγενία Μαντά απέκτησαν κοριτσάκι στις 24 Αυγούστου.

Είναι εγγονάκι του Γεν. Γραμματέα του Συνδέσμου μας Στέφανου Προβελέγγιου

ΒΑΠΤΙΣΕΙΣ

-Στις 28 Ιουλίου στον Αγ. Ανδρέα Κοντόπευκο (Αγ Παρασκευής) το ζεύγος Ειρήνη και Χάρη Τζορτζακάκη βάπτισαν το αγοράκι της και του έδωσαν το όνομα Μάριος-Νικόλαος. Είναι εγγονάκι της συμπατριώτισσας μας Αμαλίας Φωστέρη.

-Στις 4 Αυγούστου στον I.N. Θεοτόκου, το ζεύγος Πωλίνας και Γιώργου Πασσά, βάπτισαν το αγοράκι τους και του έδωσαν το όνομα Ανδρέας. Είναι το δεύτερο εγγονάκι της Μαίρης και του Ανδρέα Πασσά.

-Στις 2 Σεπτεμβρίου, το ζεύγος Δημητριάδη και Σταυρούλας Καλογεροπούλου, βάπτισαν το κοριτσάκι τους στον Ι.Ν. Παναγίας στην Καβάλα και του έδωσαν το όνομα Αναστασία.

-Το ζεύγος Δημ. Κεχαγιά βαπτίσαν το εγγονάκι τους στον Ι.Ν. Αγ. Ιωάννου Ταλάντων στις 22-9-12 και του έδωσαν το όνομα Ειρήνη.
Είναι παιδί της Αγγελικής Κεχαγιά και του Κώστα Γεραλδή.
Στο μυστήριο χοροστατήσε ο μητροπολίτης Δωρόθεος Β.

ΠΕΝΘ

-Στις 19 Ιουλίου απεβίωσε στην Αθήνα και ετάφη στις 20 Ιουλίου το μέλος μας Μαρίνα Φλυτζάνη-Τριανταφυλοπούλου σύζυγος Αντωνίου Φλυτζάνη.

-Στις 20 Ιουλίου απεβίωσε στην Αντίπαρο ο Αντώνης Ξενάριος αδελφός των Μελών μας Βούλας Γριδάκη και Σούλας Χατζήρη.

-Στο Νεκροταφείο Καλλιθέας στις 23 Ιουλίου κηδεύτηκε η Σοφία Βαρζελιώτου, (κόρη της φουρνάρισσας στη Μεταμόρφωση) Μαρίας Παύλου, σύζυγος Δημητρίου και μητέρας Μαρίας ...

-Απεβίωσε στη Σύρο στις 10 Αυγούστου η Θεοδώρα Ματζαβάκου.

-Στις 4 Ιουνίου απεβίωσε η Βασιλική Πατρώνη, εψάλη στον Αγ. Γεώργιο Κερατσινίου και ετάφη στο Νεκροταφείο Σχιστού. Υπήρξε μητέρα της Άννας Μακρή και Φωτεινής Τσελίου.

-Στις 10 Σεπτεμβρίου απεβίωσε ο Κων/νος Δημητριάδης και ετάφη στις 12 Σεπτεμβρίου στο Α' Νεκροταφείο Αθηνών. Αδελφός της Αικατερίνης Δημητριάδη -Τριανταφυλλίδου και του Θεόδωρου και Δημητρ. Δημητριάδη.

-Στις 19 Σεπτεμβρίου απεβίωσε στη Σύρο, ο Χρήστος Καρλαύτης, σύζυγος της Ρένας Ζησίδου-Καρλαύτη και πατέρας της Ευγενίας και Άννας Καρλαύτη. Ετάφη στη Σύρο στις 20 Σεπτεμβρίου. Στην νεκρώσιμη ακολουθία παρέστη ο μητροπολίτης Δωρόθεος Β'

-Στις 27/9/12 απεβίωσε η Ελένη σύζυγος Ελευθερίου Ζήμερα και ετάφη στη Σύρο στις 28/9/12. Είναι αδελφή του μέλος μας Καζλάρη-Ζήμερα Άννας.

-Στις 30/09/12 απεβίωσε η Ελένη Κωβαίου του Νικολάου και ετάφη στο Νεκροταφείο Σύρου.

Του ΤΑΚΗ ΚΥΡΙΤΣΟΠΟΥΛΟΥ

ΣΥΡΙΑΝΕΣ ΓΕΛΟΙΟΓΡΑΦΙΕΣ...

Του ΤΑΚΗ ΚΥΡΙΤΣΟΠΟΥΛΟΥ

Του ΤΑΧΗ ΚΥΡΙΤΣΟΠΟΥΛΟΥ

